

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নীতি আৰু প্ৰক্ৰিয়াবোৰ (ইসপিপি)

অসম বজুলী গ্ৰিড কৰ্পোৰেচন লিমিটেডে (এইজিচিএল)

আৰু

অসম শক্তি বিতৰণ কোম্পানী লিমিটেডে (এপিডিচিএল)

মাৰ্চ, 2015

কাৰ্যকৰী সাৰাংশ

1 ভাৰতৰ উত্তৰ পূৱ অঞ্চল (এনইআৰ) হিমালয় পৰ্বতৰ পূৱ পাদদেশেৰে প্ৰসাৰিত আৰু ই সাতখন ৰাজ্যৰে গঠিত হয় যত অসম, মণিপুৰ, মণ্ডোলয়, মজিৰাম, নাগালণ্ড আৰু ত্ৰিপুৰা অন্তৰ্ভুক্ত। ভৌগলিকভাৱে এই অঞ্চলটো দেশৰ অন্য অংশৰ সৈতে পশ্চিম বংগ ৰাজ্যত অৱস্থিত এক সৰু "কুকুৰাৰ ডঙিৰি দৰে" কৰডিৰে সংযোজিত। 45.6 মিলিয়ন (2011 লোকপিয়ল) মুঠ জনসংখ্যাৰে, পাতল জনবসতিপূৰ্ণ উত্তৰ পূৱৰ জনসংখ্যা ভাৰতৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ প্ৰায় 3.7 শতাংশ আৰু এই অঞ্চলে ভাৰতৰ মুঠ ভৌগলিক এলেকাৰ 7.9 শতাংশ আগুৰি আছে। অঞ্চলটোৰ জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধি অংশ গ্ৰাম্য এলেকাত বাস কৰে, যাি ৰাষ্ট্ৰীয় গড় 69 শতাংশ (2011) ৰ তুলনাত অঞ্চলটোৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ 82 শতাংশ হয়। উত্তৰ পূৱৰ এক ডাঙৰ অংশ হৈছে পাৰ্বত্য অঞ্চল আৰু, এয়া বিশ্বৰ এক বায়োডাইভাৰ্চিটি হটস্পটৰূপে স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত। অৱশ্যেই অঞ্চলটোৰ 2/3 অংশতকৈ বেছি এলেকা আগুৰি আছে, এয়া নীতিৰ লক্ষ্য 33%ৰ পৰা দুগুণ উপৰণ্ৰ্চি হয়। এই পাতল জনবসতিপূৰ্ণ অঞ্চলটোৰ বৈশিষ্ট্য হৈছে অতুলনীয় নৃতাত্ত্বিক, সাংস্কৃতিক, ধৰ্মীয় আৰু ভাষাগত বৈচিত্ৰ্যতা, 400 টা নিৰ্দিষ্ট উপ-জনজাতি গোট, আৰু এক বিশাল আৰু বৈচিত্ৰমূলক জনসংখ্যা যত 160 টাতকৈ অধিক অনুসূচিত জনজাতি (দেশৰ 630 ৰ ভিতৰত) আছে।

2 **আঞ্চলিক শক্তি পৰিহন আৰু বিতৰণ** ভাৰতৰ উত্তৰ পূৱ অঞ্চলটো (এনইআৰ) উৎকৃষ্ট শক্তি সম্পদৰে সমৃদ্ধ কিন্তু বজুলীৰ প্ৰাপ্তযোগ্যতা আৰু উপলব্ধতাৰ স্তৰৰ সন্দৰ্ভত লক্ষণীয় প্ৰতিবন্ধকতাৰ সন্মুখীন হয়। উত্তৰ পূৱ অঞ্চলৰ জনমুৰি শক্তি ব্যয় হৈছে ৰাষ্ট্ৰীয় গড়ৰ এক-তৃতীয়াংশ। অঞ্চলটোৰ 1950 MW শীৰ্ষ দাবীৰ বিপৰীতে স্থাপন কৰা 500 MW সক্ষমতাৰ ব্যৱধান আছে। শহুতীয়াভাৱে কোনো লক্ষণীয় উৎপাদন সক্ষমতা যোগ দিয়া হোৱা নাই। সেয়েহে, অপৰ্যাপ্ত শক্তি যোগান উত্তৰপূৱ অঞ্চলৰ দীৰ্ঘম্যাদী বিকাশ তথা বৃদ্ধি আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত এক গুৰুতৰ বাধা স্বৰূপ হৈ পৰিছে। কিছুমান ৰাজ্যই সাধাৰণতে নিম্নমানৰ/অপৰ্যাপ্ত অন্তঃ/আন্তঃৰাজ্যিক পৰিহন আৰু বিতৰণ নেটৱৰ্ক আৰু শক্তি পদ্ধতিৰ পৰিহন/বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত পুঁজিৰ প্ৰতিবিধাৰ বাবে কোনো সক্ষমতা যোগ নদিয়াৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় উৎপাদন কেন্দ্ৰ (চজিএচ)ৰ পৰা গ্ৰিডৰ জৰিয়তে আনকি তেওঁলোকৰ বাবে আৱণ্টিত শক্তিৰ অংশও লৈ যাবলৈ সক্ষম নহয়। বেছিভাগ ৰাজ্যতে পৰিহন আৰু বিতৰণ হানসিমূহ অত্যধিক উচ্চ হয় (50% লৈকে) কাৰণ বিশালসংখ্যক পাৰ্বত্য এলেকোসমূহ দীৰ্ঘ নিম্ন টেনেশ্বন লাইনৰ দ্বাৰা সংযোজিত হয়, ফলস্বৰূপে গ্ৰাহকৰ ক্ষেত্ৰত নিম্ন ভল্টেজ আৰু নিম্ন গুণমানৰ শক্তি প্ৰাপ্ত হয়। যদিও বা উপস্থিতি ইনষ্টল কৰা সক্ষমতাতকৈ প্ৰায় 4000 MW সক্ষমতা যোগ দিয়াৰ কাৰ্যক্ৰম ইতিমধ্যেই চলি আছে, তথাপতি উত্তৰ-পূৱ ভাৰতীয় ৰাজ্যসমূহৰ গ্ৰাহকসকলে এই শক্তি পৰিহাতি আৰু

বতিৰণ কৰা পৰ্যাপ্ত পৰবিহন আৰু বতিৰণ আন্তঃগাঁথনি বৰ্তমান সময়ৰ সবাতোকৈ বহু প্ৰয়োজনীয় দৰি হয।

প্ৰকল্পৰ পটভূমি

3 উত্তৰ পূৱত T&D ৰ উপযুক্ত আন্তঃগাঁথনি সৃষ্টি/উন্নত কৰিবৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে (GoI) "উত্তৰ পূৱত পৰবিহন আৰু বতিৰণ (T&D)ৰ বাবে মৰিৰতি আঁচনি" প্ৰস্তুত কৰিছে যি বহুভাগ গ্ৰাহকক নিৰ্ভৰযোগ্যতাৰ সৈতে পৰ্যাপ্ত পৰমাণৰ শক্তি যোগান ধৰিবলৈ সক্ষম হ'ব, আন্তঃৰাজ্যিক আৰু আন্তঃৰাজ্যিক পৰবিহন আৰু উপ-পৰবিহন উন্নত কৰি তোলা আৰু সকলো উত্তৰ পূৱৰ ৰাজ্যতে প্ৰণালীৰ হানি হ্ৰাস কৰি তোলাৰ লক্ষ্যৰে। বিশ্ব বংক আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ পুঁজিৰে আন্তঃৰাজ্যিক আৰু আন্তঃৰাজ্যিক পৰবিহন আৰু বতিৰণ আঁচনিৰে (33kV আৰু অধিক আৰু অধিক) সশক্তিকৰণ, উন্নতকৰণৰ বাবে আৰু উত্তৰ পূৱৰ ছয়খন ৰাজ্য অসম, মণিপুৰ, মিজোৰাম, মেঘালয়, ত্ৰিপুৰা আৰু নাগালেণ্ডত সক্ষমতা নিৰ্মাণৰ প্ৰয়াস হাতত লোৱাৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে "উত্তৰ পূৱ অঞ্চল শক্তি প্ৰণালী উন্নয়ন প্ৰকল্প (NERPSIP)" আঁচনিখনৰ এক অংশৰ কাৰণে পুঁজি যোগানৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে US\$ 500 নযুতকৈ তিনিটা কিস্তিৰে US\$ 1500 নযুত পৰমাণৰ IBRD পুঁজি সাহায্য প্ৰদানকৰাৰ বাবে বিশ্ব বংকৰ ওচৰ চাপিছে। ভাৰত চৰকাৰৰ শক্তি মন্ত্ৰালয়ে (MoP) পাৰাৰগ্ৰডি -ক প্ৰকল্পটোৰ বাবে ছয়খন উত্তৰ-পূৱ ৰাজ্যৰ সন্দৰ্ভত কনদ্ৰীয় প্ৰণয়নকাৰী সংস্থা (IA) ৰূপে নিয়োগ কৰিছে। অৱশ্যে, সম্পত্তিসমূহৰ গৰাকীস্বত্ব সংশ্লিষ্ট ৰাজ্য চৰকাৰ/ৰাজ্যিক ইউটিলিটিসমূহৰ ওচৰত থাকিব, যাক ক্ৰমান্বয়ে সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ সৈতে নিজস্ব ব্যয়ৰে সম্পত্তিসমূহৰ পৰিচালনা আৰু ৰক্ষণাবেক্ষণৰ যত্ন লোৱাৰ বাবে তেওঁলোকক প্ৰদান কৰা হ'ব।

4 প্ৰকল্পটোৰ প্ৰথম বিনিয়োগৰ কিস্তি এক সাতবছৰ সময়সীমা (2014-2021)ৰ ভিতৰত প্ৰণয়ন কৰা হ'ব আৰু ইয়াৰ দুটা মুখ্য উপাদান আছে, যি হৈছে:

- a) আন্তঃৰাজ্যিক পৰবিহন আৰু বতিৰণ পদ্ধতি শক্তিশালী কৰি তোলাৰ বাবে অগ্ৰাধিকাৰযুক্ত বিনিয়োগ;
- b) শক্তি ইউটিলিটি আৰু বিভাগসমূহৰ সংস্থাগত শক্তিশালীকৰণ আৰু সক্ষমতা নিৰ্মাণৰ বাবে কাৰিকৰী সাহায্য।

5 উপৰোক্ত প্ৰস্তাৱমতি, উত্তৰ পূৱৰ আন্তৰ্গত এখন ৰাজ্য অসমে প্ৰণয়নৰ দ্বাৰা নকিট ভৱিষ্যতত ভাৰত চৰকাৰ আৰু অনান্য বহুপক্ষীয় পুঁজি যোগান ধৰা সংস্থা যেনে বিশ্ব বংক আৰু এডিবি -ৰ সাহায্য/অনুদানৰ জৰিয়তে প্ৰকল্প প্ৰণয়ন কৰি নিজৰ পৰবিহন আৰু বতিৰণ নেটৱৰ্কৰ মুখ্য প্ৰসাৰণ আৰু উন্নয়নৰ বিষয়ে বিচিনা কৰি আছে। অতুলনীয় সামাজিক-অৰ্থনৈতিক,

সাংস্কৃতিক আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিকপাৰিপাৰ্শ্বিক সম্পদসমূহৰ সন্দৰ্ভত, আসাম ইলেক্ট্ৰিচিটি গ্ৰাডি কৰ্পোৰেচন লিমিটেডে (এইজিচিএল) আৰু আসাম পাৱাৰ জনেৰেচন কৰ্পোৰেচন লিমিটেডে (এপডিচিএল)-এ এইবোৰ উচ্চ স্তৰত দীৰ্ঘম্যাদী ভাৱে প্ৰৱৰ্ত্তন কৰাৰ বাবে সমৰ্পিত। এই ক্ষেত্ৰত, এইজিচিএল/এপডিচিএল এ এক দগিদৰ্শক আহিলাৰূপে এখন পাৰিপাৰ্শ্বিকপাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নীতি আৰু প্ৰক্ৰিয়াসমূহ (ইএচপিপি) প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবে পৰিকল্পনা কৰিছে। এইজিচিএল/এপডিচিএল এ নিজস্ব কৰ্পোৰেটে কাৰ্যপদ্ধতি পাৰিপাৰ্শ্বিকপাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা প্ৰক্ৰিয়াসমূহৰ সমন্বয় সাধন কৰিছে আৰু লগতে সেইবোৰক সম্বোধন কৰাৰ বাবে বৃপৰ্থো প্ৰৱৰ্ত্তন প্ৰক্ৰিয়াসমূহ আৰু প্ৰট'কল নিৰ্ধাৰণ কৰিছে। ই পাৰিপাৰ্শ্বিকপাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক শংকাসমূহ চনিক্তকৰণ, মূল্যায়ন আৰু প্ৰৱৰ্ত্তনৰ পৰিকৰ্ত্তামো সহ সংস্থাগত আৰু প্ৰকল্পগত দুয়োটা স্তৰতে ইয়াৰ পৰিহন আৰু বতিৰণ প্ৰকল্পসমূহৰ সৈতে সম্পৰ্কিত পাৰিপাৰ্শ্বিকপাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক সমস্যাসমূহৰ প্ৰতি এইজিচিএল/এপডিচিএল ৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰূপৰ্থো প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ বাবে, দেশে আৰু দেশে বাহিৰত বিশাল সংখ্যক শক্তি পৰিহন প্ৰকল্পত পাৰিপাৰ্শ্বিকপাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক সমস্যাসমূহৰ প্ৰৱৰ্ত্তনৰ প্ৰমাণিত কাৰ্যদক্ষতা থকা পাৱাৰগ্ৰাডিক এইজিচিএল/এপডিচিএল-ৰ বাবে এখন ইএচপিপি প্ৰস্তুত কৰাৰ আদৰ্শে দিয়া হৈছে। এনেদৰে, ই এইজিচিএল/এপডিচিএল-ক সক্ষম কৰি তোলে;

- পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক স্বৰ্ণীৰ্ণ, পৰিকল্পনা, পুনৰীক্ষণ, অনুমোদন আৰু প্ৰকল্পৰ অন্তৰ্গত বতিতীয় সাহায্য প্ৰদান কৰিবৰ বাবে উপ প্ৰকল্প প্ৰণয়ন কৰাৰ বাবে স্পষ্ট প্ৰক্ৰিয়া আৰু পদ্ধতি স্থাপন কৰা;
- উপযুক্ত ভূমিকা আৰু দায়িত্বসমূহ উল্লেখ কৰা আৰু উপ প্ৰকল্পসমূহৰ সৈতে সম্পৰ্কিত পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক শংকাসমূহৰ প্ৰৱৰ্ত্তন আৰু নিৰীক্ষণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় প্ৰতিবিদে প্ৰক্ৰিয়াসমূহৰ বৃপৰ্থো প্ৰদান কৰা;
- ইএচপিপি ৰ ব্যৱস্থাসমূহ সফলতাৰে প্ৰণয়ন কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা প্ৰশিক্ষণ, সক্ষমতা বিকাশ আৰু কাৰিকৰী সাহায্য নিৰ্ধাৰণ কৰা।
- প্ৰভাৱসমূহ প্ৰশমতি কৰিবৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া প্ৰৱৰ্ত্তন পৰিাপসমূহ পূৰণ কৰিবলৈ পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে বতিতীয় ব্যৱস্থা সূচিচি কৰা।

6 এইজিচিএল/এপডিচিএল-এ লগতে বশ্বিাস কৰে যে ইএচপিপি হৈছে এখন গতিশীল আৰু জীৱন্ত নথি, যখিন ক্ষেত্ৰ প্ৰণয়ন আৰু ইয়াৰ কৰ্পোৰেটে কাৰ্যকলাপত পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক শংকাসমূহ মুখ্যধাৰালৈ আনি অন্যান্য প্ৰাসংগিক কাৰকৰ দ্বাৰা লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ আলোকত পুনৰাই অধিক পৰিমাণে উন্নীত কৰা হব।

এইজটিএল/এপডিটিএল ৰ পৰিবেশ আৰু সামাজিক নীতি

“অঞ্চলটোৰ সমৃদ্ধ প্ৰাকৃতিক সম্পদ আৰু বৈচিত্ৰ্যময় সাংস্কৃতিক, ধৰ্মীয়, সামাজিক অনুশীলন আৰু পাৰম্পৰিক আইনৰ বিষয়ে বিবেচনা কৰি এইজটিএল/এপডিটিএল-এ দীৰ্ঘম্যাদী উন্নয়নৰ লক্ষ্য অৰ্জন কৰিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ আৰু ই নিজৰ প্ৰকল্পসমূহৰ প্ৰণয়নৰ সময়ত সম্পূৰ্ণ স্বচ্ছতা আৰু উপযুক্ত সামাজিক দায়বদ্ধতাসহ পৰিহাৰ কৰা, হ্ৰাস কৰা আৰু প্ৰশমনৰ আদৰ্শসমূহ কৰিব।

7 এইজটিএল/এপডিটিএল ৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নীতিৰ মুখ্য আদৰ্শসমূহ হৈছে:

- প্ৰকল্পৰ কাম-কাজৰ পৰিকল্পনা কৰোঁতে পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিকভাৱে স্পৰ্শকাতৰ এলকোসমূহ পৰিহাৰ কৰা
- পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিকভাৱে স্পৰ্শকাতৰ এলকোসমূহত প্ৰকল্পৰ কাম-কাজ চলা থাকোঁতে প্ৰভাৱসমূহ যিমান সম্ভৱ সিমানে পৰিমাণে হ্ৰাস কৰা
- ইয়াৰ প্ৰকল্পসমূহৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা যিকোনো এবাৰ নোৱাৰা ঋণাত্মক প্ৰভাৱৰ প্ৰশমন।

পদ্ধতি আৰু পদক্ষেপ

8 ইএচপিপি-খন এক অঞ্চল/ৰাজ্য বিশেষে পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক মূল্যায়নসমূহ অনুসৰণ কৰি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে যাৰ সৈতে প্ৰাথমিক আৰু গৌণ উৎস যেনে পৰামৰ্শ গ্ৰহণ আৰু পুৰ্ণাঙ্গ গৱেষণা অন্তৰ্ভুক্ত কৰি এই দুয়োটাৰ ব্যৱহাৰৰে তথ্য সৃজন অন্তৰ্ভুক্ত হয়। সাম্ভাব্য পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ চিনাক্ত কৰাৰ বাবে ব্যৱহৃত পদ্ধতিটো একধৰণৰ প্ৰকল্পৰ পৰা আহৰণ কৰা অভিজ্ঞতা তথা এই প্ৰস্তুতি প্ৰকল্পত আকাংক্ষিত কাৰ্যকলাপৰ আধাৰৰ্থে মূল্যাঙ্কনৰ ওপৰত আধাৰিত। এই পদ্ধতিত বিভিন্ন পৰিসৰৰ কাৰক বিবেচনা কৰা হয়:

- ভৌতিক আৰু ৰাসায়নিক পৰিবেশ (যেনে পানী, মাটি, ইত্যাদি);
- জৈৱিক পৰিবেশ (বনাঞ্চল, জীৱ-জন্তু, পক্ষী, ইত্যাদি); আৰু
- সমুদায়সমূহ, সামাজিক গোট আৰু ব্যক্তিকল (মাটি হৰোৱা, কৃষি উৎপাদন হৰোৱা, জনজাতীয়, বপিদগ্ৰস্ত গোটসমূহ (মহিলা আৰু পছিপৰা শ্ৰেণীসমূহ), সামাজিক-অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি, স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষা বপিদসমূহ)।

9 বুনয়াদী পদক্ষেপত বহলভাৱে তলত দিয়াসমূহ জড়িত হয়:

- গণৌগ উ□সমূহৰ পৰা পৰবিশে আৰু সামাজিক আধাৰৰথো তথ্য পুনৰীক্ষণ;
- বদ্যমান ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু ৰাজ্য নৰিদ্ৰিষ্ট আইনসমূহ আৰু বহুপক্ষীয় সংস্থাবোৰৰ নীতি আৰু নৰিদ্ৰিশোৱলী পুনৰীক্ষণ;
- প্ৰকল্প সম্পৰ্কিত নথি-পত্ৰসমূহৰ পুনৰীক্ষণ; আৰু
- হতিাধিকাৰীসকলৰ পৰামৰ্শসমূহ।

পৰামৰ্শ গ্ৰহণ/অংশগ্ৰহণ

10 এই প্ৰকল্পটোৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক সমস্যা/শংকাসমূহৰ সন্দৰ্ভত তেওঁলোকৰ দৃষ্টিভিঙী আৰু চিন্তাৰ দশিসমূহৰ বশিয়ৱে জানবিৰ বাবে স্থানীয়, ৰাজ্যিক, আঞ্চলিক, কনেদ্ৰীয় চৰকাৰৰ সংস্থা আৰু মুখ্য মন্ত্ৰালয় আৰু ৰাজ্যিক স্তৰ আৰু কনেদ্ৰীয় স্তৰত তথা বশ্বি বংকৰ বশিয়ববীয়াসকলক অন্তৰ্ভুক্ত কৰাি মুখ্য হতিাধিকাৰীসকলৰ সতে আলোচনা সম্পন্ন কৰা হৈছে। এই কাৰ্যই উপযুক্ত অংশগ্ৰহণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক দৃষ্টিভিঙীৰে সকলো হতিাধিকাৰকৰ পৰা দৃষ্টিভিঙী সংগ্ৰহ কৰাটো নিশ্চিত কৰলিৱে যাি প্ৰকল্প প্ৰণয়নৰ বিভিন্ন স্তৰত অভিয়োজিত কৰবিৰ বাবেই এই এচপপি -ত সমন্বতি কৰা হল।

এপলকত অসম

11 অসম ৰাজ্যখনে 78,438 বৰ্গ কলিোমটিাৰ এলকো সামৰাি লৈছে। আৰু ই 89°5'- 96°1' পূৰ আৰু 24°3'- 27°58' উত্তৰৰ মাজত অৱস্থতি হয়। অসম ৰাজ্যখনক অন্যান্য সাত ভনী ৰাজ্যৰ ছয়খনে আগুৰাি আছো: অৰুণাচল প্ৰদেশে, নাগালণ্ডে, মণপূৰ, মজিোৰাম, ত্ৰপূৰা আৰু মছোলয়। ভৌগলিকভাৱে অসম আৰু এই অন্য ৰাজ্যসমূহ ভাৰতৰ বাকী অংশৰ সতে শলিগুৰাি কৰডিোৰ বা "কুকুৰাৰ ডঙি" বোলা পশ্চিম বংগত অৱস্থতি এটুকুৰা ভূমিৰে সংযোজতি হয়। অসম ৰাজ্যৰ সতে ভূটান আৰু বাংলাদেশৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সীমা আছো।

12 অসম ৰাজ্যখন চাৰটি বিভাগত বিভক্ত কৰা হৈছে। (নামসমূহ হৈছে উজনী অসম, নামনী অসম, উত্তৰ অসম আৰু পাৰ্বত্য আৰু বৰাক উপত্যকা বিভাগ) যাৰ প্ৰতিটো বিভাগৰ বাবে এজন আয়ুক্ত আছো। আয়ুক্তজনে কেইবাখনো জলিাৰ কাৰ্যৱলী পুনৰীক্ষণ কৰো। অসম ৰাজ্যখন 27 খন জলিাত বিভক্ত। অসমৰ জনজাতসিকলক সাংবধানিক সীমাৰথোৰ ভতিৰত আৰু বছেি পৰমাণে আঞ্চলিক স্বায়ত্বশাসন আৰু বছেি ভাল মৰ্যাদা প্ৰদান কৰবিৰ বাবে ইয়াৰে কছিমান এলকো ভাৰতীয় সংবধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। ষষ্ঠ অনুসূচীয়ে কছিমান জনজাতীয় এলকোৰ প্ৰশাসনক স্বায়ত্বশাসতি এককৰূপে প্ৰদান কৰো। অসম ৰাজ্যত সংজ্ঞয়তি কৰা এনে ন টা স্বায়ত্বশাসতি এলকো আছো। স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদৰ প্ৰশাসন জলিা পৰষিদৰ ওপৰত ন্যস্ত হয় আৰু স্বায়ত্বশাসতি এলকোৰ ক্মত্ৰেৰত এই দায়তিব আঞ্চলিক পৰষিদৰ হয়। এই পৰষিদসমূহৰ বধান সম্বন্ধীয়, ন্যায়পালিকা, কাৰ্যনৰি্বাহক আৰু বতিতীয় ক্মতা আছো। অসমৰ ছয়টা অনুসূচতি

এলকো হৈছে বড়োলেণ্ড টেৰেটিবয়িলে কাউন্সলি, কাৰ্ব্বি আংলং স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদ, ডমিা হাচাও অটোনমাচ জলিা পৰষিদ, ৰাভা হাচং স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদ (আৰএইচএচি), মচিং স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদ (এমএচি), তৰিা স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদ (টিক্ৰি), দটেবী স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদ (ডিএচি), ঠঙেল কছাৰী স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদ (টিক্ৰিএচি) আৰু সোণোৱাল কছাৰী স্বায়ত্বশাসতি পৰষিদ (এচকেএচি)।

13 2011 লোকপয়িল অনুসাৰে অসমৰ জনসংখ্যা হৈছে 3,12,05,576, যাি ইয়াক ভাৰতৰ 14তম সবাতোকৈ বহু জনসংখ্যা থকা ৰাজ্য কৰি তুলিছে। ৰাজ্যখনত দেশৰ জনসংখ্যাৰ প্ৰায় 2.5% আছে। ৰাজ্যখন প্ৰায় 78,400 বৰ্গ কিলোমিটাৰ এলকো জুৰি আছে যিয়ে ইয়াক মাটিকালিৰ ক্ষেত্ৰত দেশৰ 16তম বৃহৎ ৰাজ্য কৰি তোলে। প্ৰতি বৰ্গ কিলোমিটাৰত জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব হৈছে প্ৰায় 398 আৰু এয়া ৰাষ্ট্ৰীয় গড়ৰ প্ৰায় সমান হয়। ৰাজ্যখনৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ হৈছে প্ৰায় 17% যিটো পুনৰাই ৰাষ্ট্ৰীয় বৃদ্ধি হাৰৰ খুবহে নকিটা। ৰাজ্যখনৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ হৈছে 72.19% (2011 লোকপয়িল) য'ত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ হৈছে ক্ৰমান্বয়ে 78.81% আৰু 67.27%। 2011 লোকপয়িল অনুসাৰে অসমৰ লিংগ অনুপাত হৈছে 958 যিটো ৰাষ্ট্ৰীয় গড় 940 তকৈ বহু হয়। অনুসূচতি জাতি (এচচি) আৰু অনুসূচতি জনজাতি (এচটি)ৰ জনসংখ্যা ৰাজ্যখনৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ প্ৰায় 7.15% আৰু 12.45 % হয়।

14 অসম ৰাজ্যখন বশিাল বনাঞ্চল এলকোৰে সমৃদ্ধ আৰু লগতে ই উদ্ভিদ আৰু জীৱ-জন্তুৰ বিভিন্ন প্ৰজাতি তথা মূল্যবান বনাঞ্চলৰ সামগ্ৰীৰেও চহকী। বনাঞ্চলে ৰাজ্যখনৰ মুঠ মাটিকালিৰ 35.28% অংশ সামৰি লৈছে। অসমৰ অভিলিখেতি বনাঞ্চল এলকো হৈছে 26,832 বৰ্গ ক.মি.। লগতে অসমত 40 টা পবতিৰ উপবন চনিক্ত কৰা হৈছে। বহুভাগ পবতিৰ গ্ৰুভচহে কাৰ্ব্বি আংলং জলিাত পোৱা যায়। অৱশ্যে, কিছুমান মঠ যনে শংকৰদৱেৰ মঠ যবিোৰ ৰাজ্যৰ সকলো ঠাইতে সাঁচৰতি হৈ আছে। তাতো পবতিৰ উপবন আছে। এই পবতিৰ উপবনসমূহ পাৰিপাৰ্শ্বিকভাৱে সমৃদ্ধ হয় আৰু স্থানীয় লোকৰ ধৰ্মীয় আৰু সামাজিক-অৰ্থনৈতিক জীৱনত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা নৰ্ব্বাহ কৰে। আৰু এইবোৰ বহুতো ঔষধি আৰু সুগন্ধি গছৰ বাসস্থান হয়। এই পবতিৰ উপবনসমূহক সমুদায়ে সুৰক্ষা দিয়ে কিন্তু এইবোৰৰ কোনো আইনগত সুৰক্ষা নাই।

15 অসমত 25 টা সংৰক্ষতি এলকোৰ নটেৰৰকত 5 খন ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আৰু 20 খন অভয়াৰণ্য (2 খন প্ৰস্তাৱিত অভয়াৰণ্য অন্তৰ্ভুক্ত কৰি) অৱস্থতি হয়। এই সকলোবোৰ ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আৰু অভয়াৰণ্য বশিাল সংখ্যক লুপ্তপ্ৰায় আৰু স্থানীয় প্ৰজাতি (তালিকা -1 চাওঁক)ৰ বাসস্থান হয়। অসমত পাঁচখন হস্তী ৰজিাৰ্ভ আছে। (শোণতিপুৰ ইআৰ (1,420 বৰ্গ ক.মি.), দহিং-পাটকাই ইআৰ (937 বৰ্গ ক.মি.), কাজৰিঙা-কাৰ্ব্বি আংলং ইআৰ (3,270 বৰ্গ ক.মি.), ধনশৰী-লাংডিং ইআৰ (2,740 বৰ্গ ক.মি.) আৰু চৰিং-ৰপি ইআৰ (2,600

বৰ্গ ক.মি.) আৰু আঠটা হাতী কৰডি.ৰে এই হস্তী বজাৰত, সংৰক্ষণিত বনাঞ্চল আৰু ওচৰৰ বাজ্যসমূহ (যানে অৰুণাচল প্ৰদশে আৰু মহোলয়া)ত অৱস্থতি নকিটৰব্ৰী বনাঞ্চলসমূহক সংযোজিত কৰে।

তালিকা - 1: অসমৰ সুৰক্ষিত এলকো নটেৰৰ্বক

ক্ৰমকিনং	ৰাষ্ৰীয় উদ্যান আৰু বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	অৱস্থান (জলা)	মুখ্য আবাসভূমি
1.	কাজৰিঙা ৰাষ্ৰীয় উদ্যান	গোলাঘাট, নগাও আৰু শোণতিপুৰ	এশঙীয়া গড়, দলহৰণি, বনৰীয়া ম'হ, বাঘ, হাতী, হলোবান্দৰ, টুপীমুৰীয়া বান্দৰ, 25 বধি বশ্বিব্বাপী বল্লিপ্তপ্ৰায় আৰু 21 বধি প্ৰায় বল্লিপ্তপ্ৰায় প্ৰজাতৰি পক্ষীৰ বাসস্থান
2.	মানস ৰাষ্ৰীয় উদ্যান	চৰাং আৰু বাক্সা	গড়, হাতী, বাঘ, নলগাহৰি, অসম শহাপহু, সোণালী বান্দৰ, অসমীয়া মাকাউ, মলুৱা বান্দৰ, নাহৰ-ফুটুকী বাঘ, সোণালী মকেৰী, মচেকো, লতামাকৰি বাঘ, বনবোন্দা, ডাঙৰ ভাৰতীয় জহামাল, সবু ভাৰতীয় জহামাল, টোডী মকেৰী।
3.	ওৰাং ৰাষ্ৰীয় উদ্যান	ওদালগুৰি আৰু শোণতিপুৰ	গড়, বাঘ, মতা হাতীৰ দল, সুগৰীপহু, বনৰীয়া গাহৰি 222 প্ৰজাতৰি চৰাই (হাড়গলি, বৰটোকোলা, ব্ৰাহ্মনি হাঁহ, দীঘল নজী হাঁহ ইত্যাদি)
4.	নামৰী ৰাষ্ৰীয় উদ্যান	শোণতিপুৰ	বাঘ, নাহৰ-ফুটুকীবাঘ, হাতী, মঠোণ, বনৰীয়া গাহৰি, শৰপহু, ছাগলীপহু, অসম শহাপহু, লাজুকী বান্দৰ, টুপীমুৰীয়া বান্দৰ, দওহাঁহ, কুৰুৱা, বৰটোকোলা, বৰফুটুকী ঙ্গল, পাতশিগুন, ভাৰতীয় শগুন, গঙাচলিনী, বুফছ- ডঙিৰি ধনশে, পাতাঠুটি ধনশে, কাওধনশে ইত্যাদি।
5.	ডব্বি-ছথোৱা ৰাষ্ৰীয় উদ্যান	ডব্বিগড় আৰু তনিচুকীয়া	বাঘ, হাতী, নাহৰ-ফুটুকী বাঘ, বনবোন্দা, ভালুক, সবু ভাৰতীয় জহামাল, কৰেকটোৱা, শহি, লাজুকীবান্দৰ, অসমীয়া বান্দৰ, মলুৱাবান্দৰ, টুপীমুৰীয়া বান্দৰ, হলো বান্দৰ। এয়া এক গুৰুত্বপূৰ্ণ পক্ষীক্ৰম (আইবিএ) হচিপে চহ্নিতি হয়।
6.	ভৰেজান-বৰাজান- পদুমৰ্ণা বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	তনিচুকীয়া	হলোবান্দৰ, টুপীমুৰীয়া বান্দৰ, গাহৰি- নজীয়াবান্দৰ, বান্দৰ, লাজুকীবান্দৰ আৰু মলুৱাবান্দৰ

ক্রমিকনং	ৰাষ্ৰীয় উদ্যান আৰু বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	অৱস্থান (জিলা)	মুখ্য আবাসভূমি
7.	পানীদহিং বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	শৱিঙ্গাগৰ	হাতী, বৰটোকোলা, হাড়গলি, হয়কলি, চৰো, পাতশিগুন, বৰফুটুকী ঈগল, লাহীঠোঁটৰ শগুন, কুৰুৱা
8.	হোমোঙাপাৰা গবিন বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	যোৰহাট	7 বধি বান্দৰ (হলোঁবান্দৰ, সনেদুৰী বান্দৰ, টুপীমুৰীয়া বান্দৰ, গাহৰি-নজীয়াবান্দৰ, অসমীয়া বান্দৰ, লাজুকীবান্দৰ আৰু মলুৱাবান্দৰ)
9.	নামবৰ-দগৈবুং বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	গোলাঘাট	মঠোঁন, হাতী, হলোঁবান্দৰ
10.	গৰমপানী বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কাৰ্বী আংলং	হাতী, দওহাঁহ, বৰটোকোলা
11.	নামবৰ বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কাৰ্বী আংলং	মঠোঁন, হাতী, হলোঁবান্দৰ
12.	পুৱ কাৰ্বী আংলং বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কাৰ্বী আংলং	মঠোঁন, হাতী, বাঘ, হলোঁবান্দৰ
13.	মাৰাট লংৰী বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কাৰ্বী আংলং	বাঘ, নাহৰ-ফুটুকী বাঘ, মঠোঁন, হাতী, হলোঁবান্দৰ
14.	বুঢ়াচাপৰী বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	শোণতিপুৰ	হাতী, জলজপক্ষী, বাঘ, উলুম'ৰা
15.	লাওখোঁৱা বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	নগাও	হাতী, বাঘ, বনৰীয়াম'হ, উলুম'ৰা
16.	পবতিৰা বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	মৰগিাও	গড়, নাহৰ-ফুটুকীবাঘ, ছাগলীপহু, বৰটোকোলা, হাড়গলি, কণামুছৰী, বৰফুটুকী ঈগল
17.	সোণাই-ৰূপাই বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	শোণতিপুৰ	দওহাঁহ, হাতী, বাঘ, মঠোঁন
18.	বৰনদী বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	ওদালগুৰী	অসম শহাপহু, নলগাহৰী, হাতী, বাঘ
19.	চক্ৰচলিা বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কোকৰাঝাৰ	সোণালী বান্দৰ, মঠোঁন

ক্রমিকনং	ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আৰু বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	অৱস্থান (জিলা)	মুখ্য আবাসভূমি
20.	দহিহিং-পাটকাই বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	ডিব্ৰুগড় আৰু তিনিচুকীয়া	হলৌবান্দৰ, হাতী, দণ্ডেহাঁহ, বাঘ
21.	বৰাইল বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কাছাৰ	দণ্ডেছাগলী, হিমালয়ী ক'লা ভালুক, হলৌবান্দৰ
22.	আমচাং বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কামৰূপ (মৰ্চেণ)	হাতী, মৰ্চেণ, নাহৰ-ফুটুকীবাঘ
23.	দ্বীপৰ বলি বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য	কামৰূপ (মৰ্চেণ)	হাড়গলি, শৰালহাঁহ, শামুকভঙা সাৰং, খন্তীয়াহাঁহ, দীঘলনজী হাঁহ, গৰ্গানহাঁহ, দলমৰা
24.	উত্তৰ কাৰ্বি আংলং বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য (প্ৰস্তুত)	কাৰ্বি আংলং	বাঘ, বণ্ডা, হাতী, মৰ্চেণ, শৰপহু, ভালুক, ছাগলীপহু, মলুৱা বান্দৰ, হলৌ বান্দৰ, টুপীমুৰীয়া বান্দৰ, লাজুকী বান্দৰ
25.	বৰদবোমবলিমুখ পক্ষী অভয়াৰণ্য (প্ৰস্তুত)	ধমোজি আৰু লক্ষীমপুৰ	মাছৰণকা, বৰশৰালি, বৰটোকাণা, তলিকপো, দলমৰা, দলপুঙা, গঙাচলিনী, সাগৰচলিনী, বগাবালমিহী, সখয়িতী, কামচৰাই, শামুকভঙা সাৰং

16 ৰাজ্যখনৰ সৰ্বাধিক চাহদি হৈছে 1430 মগোৱাট। ৰাজ্যখনৰ নজি উৎপাদন হৈছে ইয়াৰ স্থাপতি ক্ৰমত 377 মগোৱাটৰ পৰা প্ৰায় 260 মগোৱাট, কয়িনা অপৰ্যাপ্ত বৰষুণৰ বাবে জলবায়ু উৎপাদন (আৰুআৰ অৰ্থাত্ বোৱতী নদী) নগন্য হয়। ৰাজ্যখনৰ বদ্যুতৰ আৱণ্টনৰ বিষয়ে নমিনলখিতি বৰ্ণনা কৰা হল:

	উৎপাদন মগোৱাট	উৎপাদন মগোৱাট	উৎপাদন মগোৱাট	উৎপাদন মগোৱাট	উৎপাদন মগোৱাট
1	AGBPP	291	56.5	164	
2	AGTPP	84	45.6	38	
3	RHEP	405	43.3	175	
4	NHPC	105	29.4	31	
5	KHEP	50	56.3	28	
6	KOP-I	200	53.5	107	
7	KOP-II	25	52.3	13	

	(KOP-II)				
8	□□□□ (DHEP)	75	43.8	33	□□□□□
A	□□□ CSGS- NER	1235		589	
B	□□□ CSGS-ER			162	
C	□□□ CSGS			751	
1	□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□	157	100	157	□□□ □□□□□□
2	□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□	120	100	120	□□□ □□□□□□
3	□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□	100	100	100	□□□□□ □□□
D	APGCL □□□	377		377	
E	□□□□□□□□	31	100	31	EIPL, AOD, □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□
F	□□□ □□□□□□□□			1159	

উস: <http://www.apdcl.gov.in/irj/go/km/docs/internet/ASSAM/webpage/PDF/prespower.pdf>:

17 □□□□ □□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□
□□□□ □□□□□□□□ □□□ □□□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□
2004 □□□ □□□□□ 720 □□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□
2004 □□□ □□□□, □□□□ □□□□□ □□□ □□□ □□□□□ □□□□□, □□□□□□□□
□□□□□□□ □□□□ □.□□.□□.□ □□, NLCPR, NEC, TDF □□□ □□□□□□□ □□□
□□ □□□ □□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□□ 1603 □□□□□□□□
□□□□□□ □□□□ □□□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□, AEGCL-□□ 4949.374
□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□□ 54
□□ EHV (400kV, 220kV, 132kV □□□□□) □□□□□□□□□□ □□□ □□□□□□
4565.80 MVA □□□□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□ AEGCL-□□
□□□□ □□□□□ □□□ □.□□.□□. □□ □□□□□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ EHV
□□□□□□□□□□ (220 kV, 132kV □□□□□) □□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□ (□□□□□□
900 □□□□□□ □□□□□□□□□□) □□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ (□□□□□□
1300 MVA) □□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□

18 □□□□□ □□□ □□□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□
□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□□, □□□□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□
□□□□ APDCL-□ □□□□□□ □□□ □□□

ৰাষ্ট্ৰীয় পুঁজি চিএমপএ (CAMPA) সৃষ্টি কৰা হৈছে। যদহি প্ৰকল্পসমূহ মনোনীত সুৰক্ষিত এলেকাৰ মাজৰে পাব হৈ যায় বা এনে এলেকাত অৱস্থি হয় তেন্তে বন্যপ্ৰাণী বোৰ্ডৰ পৰাও মঞ্জুৰীৰ প্ৰয়োজন হয়। এইজিচিএল/এপডিচিএল -এ বধিসিন্মতভাৱে আদশে নদিয়া ক্ৰমত্ৰসমূহত ৩পৰৰ দফা 6 ত নৰিদেশে কৰা অনুসৰি ইয়াৰ নজিৰ নীতসিমূহৰ সৈতে অনুৰূপতা নশ্চিতি কৰাৰ বাবে পৰিশেগত প্ৰভাৱসমূহৰ মূল্যায়ন সম্পন্ন কৰাৰ বাবে সদিধান্ত লৈছে।

28 **সামাজিক:** এইজিচিএল/এপডিচিএল -ৰ ক্ৰমত্ৰত ৰাজ্যিক স্তৰত বাধ্যতামূলক সামাজিক প্ৰয়োজনসমূহৰ ক্ৰমত্ৰত যিকোনো অস্থায়ী ক্ৰমত্ৰ সম্পৰ্কত ক্ৰমত্ৰপূৰণ গণনা কৰিবৰ বাবে বজিলী আইন, 2003 ৰ ধাৰা 67 আৰু 68 (5 আৰু 6)ৰ ব্যৱস্থাসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত হয়। উপ-কন্দ্ৰ নৰিমাণৰ বাবে ব্যক্তিগিত মালিকীস্বত্বৰ অস্বচ্ছামূলক ভূমি অধিগ্ৰহণ, যদহি কোনো আছে, সয়ো উপযুক্ত ক্ৰমত্ৰপূৰণ আৰু স্বচ্ছতাৰ অধিকাৰ ভূমি অধিগ্ৰহণ পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰাসন আইন, 2013 (আৰএফচিএলএআৰআৰএ)ৰ অন্তৰ্গত অন্তৰ্ভুক্ত হয়। ভাৰতীয় গুপ্তধন অধিনিয়ম, 1878 ৰ ব্যৱস্থাসমূহে 1949 -ত কৰা সংশোধন অনুসাৰে চান্স ফাইণ্ড (সম্ভাৱিত বিচাৰি পোৱা)ক সামৰি লয়। তথ্য অধিকাৰ আইন, 2005 (আৰটিআই) এ ৰাজহুৱা কৰ্তৃপক্ষৰ নয়ন্ত্ৰণত থকা তথ্য নাগৰিকসকলে পাব পৰাটো নশ্চিতি কৰে।

29 **পৰিশেগত আৰু সামাজিক বিচিনাসমূহৰ বাবে বশিৰ বংক (ডব্লিউবি)ৰ কাৰ্য সম্পাদন** সম্বন্ধীয় নীতসিমূহ অপৰি 4.01, 4.04, 4.11 আৰু 4.36/এডিবি -ৰ সুৰক্ষা নীতি মন্তব্য 2009 (এচপএচি 2009)-এ বিভিন্ন উন্নয়নমূলক প্ৰকল্পৰ সন্দৰ্ভত পৰিশেগত মূল্যায়ন (ইএ)ৰ বাবে পুঁজি প্ৰদান কৰা অভিক্ৰমসমূহৰ নীতি আৰু প্ৰক্ৰিয়াসমূহৰ বুৰথো প্ৰদান কৰে। সমস্যা আৰু প্ৰভাৱসমূহৰ ওপৰত নৰিভৰ কৰি, প্ৰকল্পসমূহ ক, খ, আৰু গ হিচাপে শ্ৰেণীভুক্ত কৰা হয় যত ক -ৰ বাবে অধিক পৰিমাণৰ আৰু বিশেষজ্ঞমূলক মনোযোগ কন্দ্ৰীভূত কৰাৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু গ -ৰ বাবে সৰ্বনমিন পৰিমাণৰ প্ৰয়োজন হয়। এই প্ৰকল্পটো, ডব্লিউবি -ৰ নৰিদেশাৱলী অনুসাৰে ক হিচাপে শ্ৰেণীভুক্ত কৰা হৈছে। একদেৰে, অপৰি 4.10 আৰু 4.12 এ জনজাতীয় লোক আৰু অস্বচ্ছামূলক পুনৰাসন প্ৰৱন্ধন কৰাৰ বাবে সম্পৰ্কিত সমস্যাসমূহৰ সন্দৰ্ভত নীতি নৰিদেশাৱলীৰ বিষয়ে বুৰথো প্ৰদান কৰে।

30 **আৰএফচিএলএআৰআৰএ, 2013** ই পুৰণি ভূমি অধিগ্ৰহণ আইন, 1894 ৰ স্থান লৈছে আৰু এইখন 1ম জানুৱাৰী, 2014ৰ পৰা বলৱৎ হৈছে অৰ্থাৎ অৰ্থাৎ আৰএফচিএলএআৰআৰএ, 2013 ই ৰাজ্য চৰকাৰ (অৰ্থাৎ অসম চৰকাৰ) বা ইয়াৰ অধিকৃত চৰকাৰী অভিক্ৰমক সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (এচআইএ), আৰ আৰু আৰ (অৰ্থাৎ পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰাসন)-ৰ বাবে পদক্ৰমে পৰিকল্পনা আৰু আৰু ইয়াৰ প্ৰণয়ন অন্তৰ্ভুক্ত কৰি ব্যক্তিগিত ভূমি অধিগ্ৰহণৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰক্ৰিয়াটো সম্পন্ন কৰিবলৈ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে আৰু এইজিচিএল/এপডিচিএল -ৰ দায়িত্ব

কাৰিকৰী প্ৰয়োজনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি উপযুক্ত মাৰ্টি চনিক্তকৰণ আৰু নৰিবাচন আৰু বাজটেৰ আৰণ্টন নশ্চিত কৰাত সীমাবদ্ধ হয়। এই নতুন আইনৰ অধীনত সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (এচআইএ) সম্পন্ন কৰাটো বাধ্যতামূলক কৰি তোলা হৈছে আৰু এই মূল্যায়নসমূহৰ ফলাফলৰ বিষয়ে সকলো হতিধাৰককে অৱগত কৰোৱা হয় আৰু ৰাজহুৱা শুনানীৰ আয়োজন কৰা হয় যিয়ে এই প্ৰক্ৰিয়াক স্বচ্ছ আৰু অৱগত কৰি তোলে। তাৰ পাছত, প্ৰয়োজন অনুসাৰে ক্ৰতপূৰণ (ভূমি/গাঁথনি আৰু ভূমি আৰু গাঁথনিৰ সম্পত্তি) আৰু পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰ্বাসন দুয়োটা অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা এক অধিকাৰ দিয়া পকেজে প্ৰস্তুত কৰা হয়। ইয়াৰ পাছত, ব্যক্তিগত অৱদানসমূহ প্ৰদান কৰা হয় আৰু সকলোবোৰ নথি-পত্ৰ স্থানীয় প্ৰশাসন আৰু ইণ্টাৰনেটৰ জৰিয়তে ৰাজহুৱা ভাৱে প্ৰকাশ কৰা হয়। তলত দিয়া চিত্ৰ 1 -ত বিভিন্ন কাৰ্যাৱলীৰ বাবে নৰিধাৰিত সময়সহ ভূমি অধিগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰৱাহ চিত্ৰৰ ব্যাখ্যা তুলি ধৰা হৈছে। ভূমি অধিগ্ৰহণৰ ফলত প্ৰভাৱিত হোৱা সকলো শ্ৰেণীৰ ব্যক্তিৰ ভূমি অধিগ্ৰহণ বা যিকোনো সম্পত্তি বা আয় উপাৰ্জনৰ পথৰ ক্ৰমত ক্ৰতপূৰণ আৰু সাহায্যৰ সন্দৰ্ভত অধিকাৰসমূহৰ বিষয়ে তালিকা 3 আৰু 4 ত চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা হৈছে:

তালিকা 3: ভূমি অধিগ্ৰহণৰ বাবে সৰ্বনমিন ক্ৰতপূৰণ

অধিকাৰৰ বাবে যোগ্যতা	ব্যৱস্থাসমূহ
<p>প্ৰভাৱিত হোৱা পৰিয়ালসমূহ</p> <ul style="list-style-type: none"> ভূমিৰ গৰাকী: যিকোনো ব্যক্তি অন্তৰ্ভুক্ত হয় <p>i) যাৰ নাম (ভূমি বা বলিডিং বা ইয়াৰ অংশৰ গৰাকী হিচাপে, সম্পৰ্কিত কৰ্তৃপক্ষৰ অভিলিখেত) হিচাপে লিপিবদ্ধ হৈছে। অথবা</p> <p>ii) যিকোনো ব্যক্তি যাক অনুসূচিত জাতি আৰু অনান্য পৰম্পৰাগত বন অধিবাসী (বন অধিকাৰৰ স্বীকৃতি) আইন, 2006 বা বৰ্তমান বৰত হৈ থকা অন্য যিকোনো আইনৰ অন্তৰ্গত বন অধিকাৰ প্ৰদান কৰা হৈছে; অথবা</p> <p>iii) যি ৰাজ্যৰ যিকোনো আইনৰ</p>	<p>ক্ৰতপূৰণ নৰিধাৰণ:</p> <p>1. ভূমিৰ বজাৰ মূল্য</p> <ul style="list-style-type: none"> ভাৰতীয় মনোৰ আইন, 1899 -ত উল্লিখিত কৰা অনুসৰি অথবা এই গাওঁ বা নিকটতম এলকোত অৱস্থিত একে প্ৰকাৰৰ মাটিৰ বৰি মূল্যৰ গড়, অথবা ব্যক্তিগত কোম্পানী বা ৰাজহুৱা ব্যক্তিগত অংশীদাৰী প্ৰকল্পৰ বাবে ভূমি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ক্ৰমত ক্ৰতপূৰণৰ সন্মতি আদায় দিয়া ধনৰ পৰিমাণ। <p>যিটোৱেই উচ্চ হয়</p> <p>বজাৰ মূল্য x গুণক* কৰেলমাত্ৰ গ্ৰাম্য এলকোত 1 ৰ পৰা 2 ৰ ভিতৰত (নগৰীয়া এলকোত কোনো গুণক নাই)</p>

<p>অন্তৰ্গত অংশ বভিাজন কৰা ভূমি অন্তৰ্ভুক্ত কৰা ভূমিখিনি পাট্টাৰ অধিকাৰ পোৱাৰ যোগ্য হয়; অথবা</p> <p>iv) যিকোনো ব্যক্তি যাক ন্যায়ালয় বা কৰ্তৃপক্ষৰ আদেশৰ দ্বাৰা এনে হয় বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে।</p>	<p>2. ভূমিৰ সৈতে সংলগ্ন হৈ থকা সম্পত্তিৰ মূল্য: গৃহ/উদ্ভিদ/কুঁৱা/শস্য ইত্যাদি প্ৰাসংগিক চৰকাৰী কৰ্তৃপক্ষই মূল্যমান নিৰ্ণয় কৰা অনুসৰে;</p> <p>ভূমিৰ ক্মতপূৰণ = 1+2</p> <p>3. চোলাটয়াম: মুঠ ক্মতপূৰণৰ 100%</p> <p>মুঠ ক্মতপূৰণ : 1+2+3</p>
<p>(*) সঠিক সকলো ৰাজ্য চৰকাৰৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰণ কৰা হব।</p> <p>গুণক কাৰকৰ নিৰ্দেশোত্মক মূল্যসমূহ আইনখনত প্ৰদান কৰা অনুসৰি নগৰীয়া এলকোৰ পৰা দূৰত্বৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি হয়।</p>	
নগৰীয়া এলকোৰ পৰা অৱীয় দূৰত্ব (কিমি)	মাল্টিপ্লায়াৰ কাৰক
0-10	1.00
10-20	1.20
20-30	1.40
30-40	1.80
40-50	2.00

তালিকা 4: নমিনমান পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰ্বাসন অধিকাৰৰ পৰিকাঠামো

বশিদ পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰ্বাসন পকেজে (দ্বিতীয় অনুসূচী)		
ক্রমিক নং	পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰ্বাসন -ৰ অধিকাৰ দিয়াৰ উপাদানসমূহ	ব্যৱস্থা
1.	নজিস্ব ঠাইৰ পৰা আঁতৰি যাব লগা পৰিয়ালৰ বাবে জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে অনুদান/ভাট্টা	12 মাহৰ বাবে প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ কাৰণে মাহে 3000 টকা
2.	প্ৰভাৱিত পৰিয়ালসমূহে অধিকাৰী হোৱাৰ যোগ্য হব:	<p>(a) য'ত এই প্ৰকল্পৰ দ্বাৰা যত চাকৰি সৃষ্টি হব, প্ৰতিটো প্ৰভাৱিত পৰিয়ালৰ পৰা এজন সদস্যৰ বাবে বাধ্যতামূলক নিয়োজন অথবা</p> <p>(b) প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ বাবে 5 লাখ টকা; অথবা</p> <p>(c) 20 বছৰৰ বাবে ভাট্টা হিচাপে প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ কাৰণে প্ৰতিমাহে 2000 টকা, মুদ্ৰাস্ফীতিৰ বাবে উপযুক্ত সূচ্যাংকসহ;</p> <p>বকিল্প (a) অথবা (b) অথবা (c) গ্ৰহণ কৰাটো</p>

বশিদ পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুৰ্নবাসন পকেজে (দ্বিতীয় অনুসূচী)

ক্ৰমিক নং	পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুৰ্নবাসন -ৰ অধিকাৰ দিয়াৰ উপাদানসমূহ	ব্যৱস্থা
		প্ৰভাৱতি পৰিয়ালৰ সন্নিহিত হব
3.	নজিৰ্ব ঠাইৰ পৰা আঁতৰি যাব লগাৰ বাবে বাসস্থান গৃহ: i) যদিহে গ্ৰাম্য এলেকাত ঘৰ হৰুৱায়: ii) যদিহে নগৰীয়া এলেকাত ঘৰ হৰুৱায়	i) ইন্দৰি আৱাস যোজনাৰ বিৱৰণ অনুসাৰে এটা নৰিমতি ঘৰ প্ৰদান কৰা হব ii) এটা নৰিমতি ঘৰ প্ৰদান কৰা হব যদিহে ঘৰৰ বুনিয়াদ এলেকাত ক্ৰমেত 50 বৰ্গ মিটাৰতকৈ কম নহব। যিকোনো এটা ক্ৰমেত প্ৰকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱতি হোৱা পৰিয়ালৰ অগ্ৰাধিকাৰ অনুসাৰে ঘৰটোৰ সলনি ঘৰৰ ব্যয়ৰ সমপৰিমাণৰ দামো প্ৰদান কৰা হব পাৰে। প্ৰভাৱতি পৰিয়ালক আবণ্টন কৰা ঘৰটোৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে আদায় দিবলগীয়া ষ্টাম্প ডিউটি আৰু অন্যান্য শুল্কসমূহ প্ৰয়োজন হোৱা সংস্থাই বহন কৰবি।
4.	নজিৰ্ব ঠাইৰ পৰা আঁতৰি যাব লগা হোৱা পৰিয়ালৰ বাবে পৰিহন ব্যয়	প্ৰতিটো প্ৰভাৱতি হোৱা পৰিয়ালৰ বাবে 50,000 টকা
5.	পুৰ্নবাসন ভাত্তা (নজিৰ্ব ঠাইৰ পৰা আঁতৰি যাব লগা হোৱা পৰিয়ালৰ বাবে)	প্ৰতিটো প্ৰভাৱতি হোৱা পৰিয়ালৰ বাবে এককালীন 50,000 টকা
6.	গোহালি/সৰু-সুৰা দোকানৰ ব্যয়	ৰাজ্য চৰকাৰৰ দ্বাৰা সন্নিহিত লোৱা অনুসৰি নিৰ্মাণৰ বাবে উপযুক্ত হোৱা এককালীন বৰ্ত্তীয় সাহায্য যা সৰ্বনিম্ন 25,000 টকা হব।
7.	শলিপী/সৰু বপোৰী/অন্যান্য (নজিৰ্ব ঠাইৰ পৰা আঁতৰি যাব লগাৰ ক্ৰমেত)	ৰাজ্য চৰকাৰৰ দ্বাৰা সন্নিহিত লোৱা অনুসৰি উপযুক্ত হোৱা এককালীন বৰ্ত্তীয় সাহায্য যা সৰ্বনিম্ন 25,000 টকা হব।

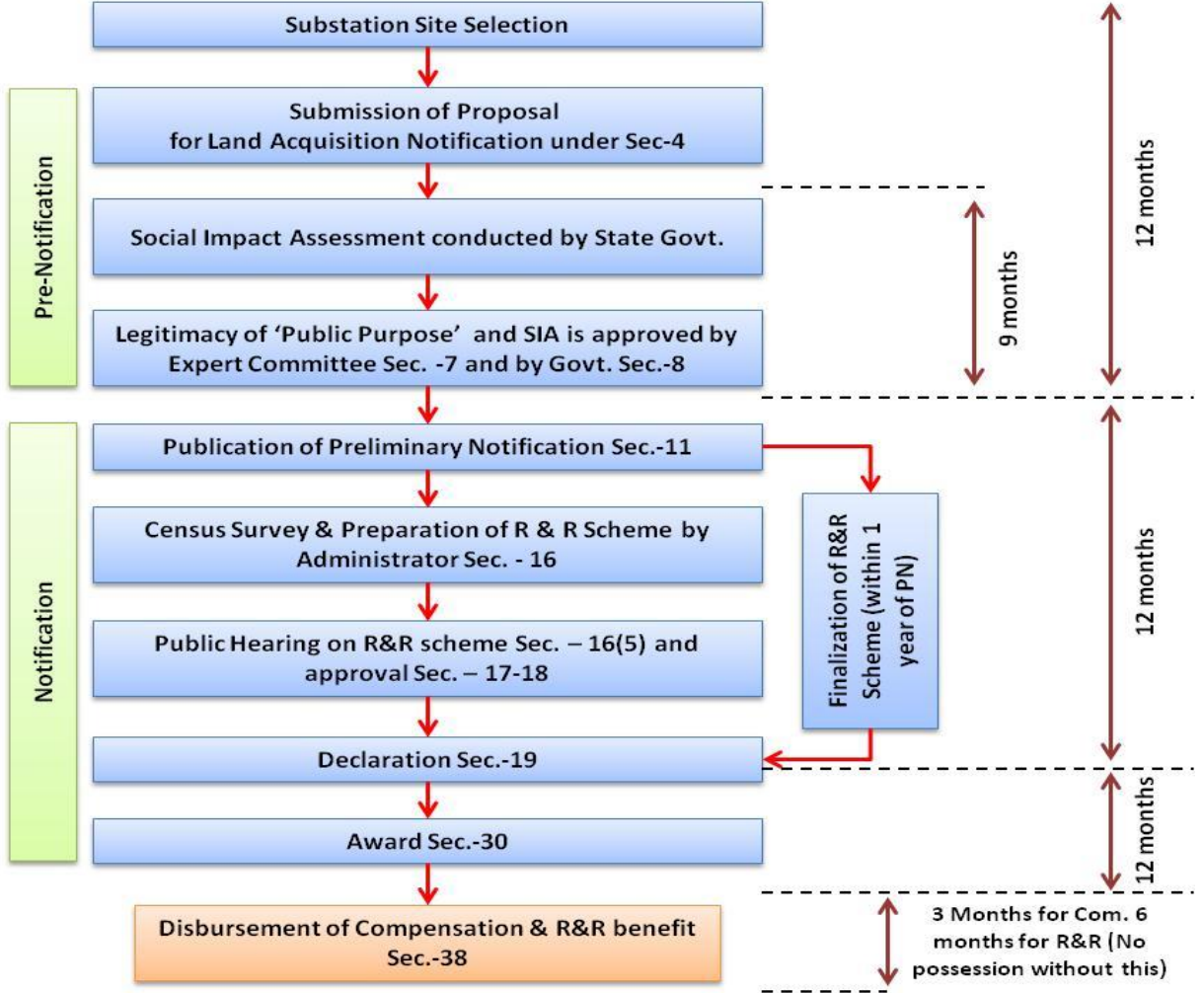
অনুসূচীত জাতি/জনজাতি সকলৰ বাবে বশিৰে ব্যৱস্থা: পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুৰ্নবাসন পকেজেৰ
উপৰি, অনুসূচীত জাতি/জনজাতিৰ পৰিয়ালসমূহ তলত দিয়া উপৰি উল্লেখিত লাভসমূহৰ বাবে উপযুক্ত
হব:

1. প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ বাবে 50,000 টকাৰ এককালীন বৰ্ত্তীয় সাহায্য

বশিদ্ পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰ্বাসন পকেজে (দ্বিতীয় অনুসূচী)

ক্ৰমিক নং	পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰ্বাসন -ৰ অধিকাৰ দিয়াৰ উপাদানসমূহ	ব্যৱস্থা
	<ol style="list-style-type: none"> 2. জিলাৰ বাহিৰত পুনৰ্বাসন কৰা পৰিয়ালসমূহ উপৰণ্ৰ্চী 25% অনুসূচীত জাতি/জনজাতি লাভ পোৱাৰ বাবে উপযুক্ত হব; 3. একবোৰে আৰম্ভণতিহে ক্ৰতপূৰণ ধনৰ এক তৃতীয়াংশ অৰ্থপ্ৰদান; 4. একে সংহত খণ্ডৰ এলকোত পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা আৰু পুনৰ্বাসনত অগ্ৰাধিকাৰ; 5. সমুদায় আৰু সামাজিক মল্লা-মচাৰ বাবে বনিামুলীয়া ভূমি; 6. নজিৰ্ব ঠাইৰ পৰা আঁতৰি যাব লগাৰ ক্ৰত্ৰেত, এক উন্নয়ন পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা হব 7. আঁতৰি অহা নজিৰ্ব ঠাইৰ পৰা পুনৰ্বাসন কৰা এলকোলাই সংৰক্ষণ আৰু অনান্য অনুসূচী V আৰু অনুসূচী VI লাভসমূহ অব্যাহত থাকবি। 	

চিত্ৰ 1: আৰএফচটিএলএআৰআৰএ, 2013 ৰ কাৰ্য্যৱলী তালিকা

প্ৰকল্প চক্ৰ – পৰ্বিশে আৰু সামাজিক সমস্যা/শংকাসমূহ আৰু প্ৰশমন ব্যৱস্থাসমূহৰ সমন্বয় সাধন

31. হতিধাৰকসকলৰ বশ্লিষণ আৰু প্ৰভাৱ মূল্যায়নে সমস্যাসমূহৰ চনিক্তকৰণ সক্ষম কৰা তুলনিলে সেই একথেনিকি এতয়া প্ৰকল্প চক্ৰত স্থাপন কৰা হল যাতো সেইবোৰক সম্বোধন কৰাৰ বাবে প্ৰৱন্ধন ব্যৱস্থা নৰ্ণয় কৰবি পৰা যায়। এইজটিএল/এপডিটিএল –ৰ প্ৰৰেণ/বতিৰণ (33 কৰ্তে আৰু ওপৰৰ) প্ৰকল্পৰ মুখ্য মাইলৰ খুঁটিসমূহ হছে;

- প্ৰকল্পৰ ৰূপৰথো অংকন
- প্ৰকল্প পৰিকল্পনা
- অনুমোদন
- বশিদ ডজাইন আৰু নবিদি প্ৰদান
- প্ৰকল্প প্ৰণয়ন
- কাৰ্য সম্পাদন আৰু ৰক্ষণাবেক্ষণ

vii) সমীক্ষা আৰু নৰীক্ষণ আৰু মূল্যায়ন কৰা

পৰিবেশগত আৰু সামাজিক আশংকাসমূহ

32. পৰিবেশগত আশংকাসমূহ

- পথস্বত্ব (আৰঅডব্লডি) –ৰ অন্তৰ্গত উদ্ভিদি পৰিষ্কাৰ কৰা/কটা;
- যন্ত্ৰপাতি আৰু মচেনি অনা-নয়া কৰাৰ বাবে উপৰিভাগৰ উদ্ভিদি আৱৰণ পৰিষ্কাৰ কৰা
- ব্যৱহৃত ট্ৰান্সফৰ্মাৰ তলে পলোৱা কাৰ্য
- ব্যৱহৃত বটোৰী পলোৱা কাৰ্য
- ই-অৱশিষ্ট পলোৱা কাৰ্য; আৰু
- এচএফ, গচৰ নঃসৰণ/ব্যৱহাৰ।

33. সামাজিক আশংকাসমূহ

- খতেতি থকা শস্য হানি হোৱা;
- মাটিৰ দামৰ সালসলনি;
- উমহৈতীয়া সম্পত্তি সম্পদসমূহলৈ প্ৰৱেশগম্যতাৰ অস্থায়ী হানি;
- মাটিৰ ব্যৱহাৰৰ সীমাবদ্ধতা;
- ব্যক্তিগত খতেৰি মাটি অধিগ্ৰহণৰ ফলত জীৱন নিৰ্বাহ উপায়ৰ হানি; আৰু
- চৌহদৰ সৈতে ঘৰৰ হানি, যদিহে কোনো আছে।

34. সামাজিক আৰু পৰিবেশৰ সন্দৰ্ভত সমস্যা আৰু আশংকাসমূহৰ সম্বোধন কৰাৰ বাবে প্ৰৱন্ধন ব্যৱস্থাসমূহ ক্ৰমান্বয়ে **তালিকা 5 আৰু 6** ত উপস্থাপিত কৰা হ'ল।

তালিকা 5: সামাজিক প্ৰৱন্ধন ব্যৱস্থাসমূহ

ক্রমিক নং:	সম্ভৱতী সমস্যাসমূহ	প্ৰৱন্ধন ব্যৱস্থাসমূহ
1	ভূমি হানি	কস্টি-1 ৰ বাবে, এয়া এক সমস্যা হয় কাৰণ ইউটিলিটিৰ ওচৰত (বৰিৰণৰ বাবে তালিকা-5.3 চাওঁক) 36 টা প্ৰবেশ আৰু বতিৰণ উপকেন্দৰৰ ভিতৰত কৰেলমাত্ৰ 15 টা প্ৰবেশ উপকেন্দৰৰ বাবেহে ভূমি আছে। বাকী থকা 5 টা প্ৰবেশ আৰু 16 টা বতিৰণ উপকেন্দৰৰ বাবে, এইজিচিএল/এপিডিচিএল –এ এইবোৰ উপকেন্দৰৰ বাবে নতুনকৈ ভূমি আহৰণ কৰি লাগিব। অৱশ্যে, এনে ভূমি আহৰণ কৰাৰ চেষ্টা কৰা হ'ব য'ত বস্তুগত স্থানান্তৰ কৰা/স্থানচ্যুত হোৱাৰ সম্ভাৱনা পূৰ্বালোকন কৰা নহয়। এইজিচিএল/এপিডিচিএল –এ তলত দিয়া তিনিটা পদ্ধতিৰ জৰিয়তে মাটি আহৰণ কৰিব; i. দৰ-দাম কৰা হ'ব অনুসাৰে ইচ্ছুক ক্ৰতো আৰু ইচ্ছুক বক্ৰতো ভিত্তিত ভূমি ক্ৰয় কৰা;

		<p>ii. স্বচেষ্টামূলক দান; আৰু iii. অস্বচেষ্টামূলক অধিগ্ৰহণ</p> <p>ব্যক্তিগত ক্ৰয়ৰ জৰিয়তে ভূমি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত, এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ এই কথা নিশ্চিত কৰি যি মাটিৰ বাবে প্ৰদান কৰা ক্ৰয়প্ৰিণ্ট/দাম যি নতুন ভূমি অধিগ্ৰহণ আইন, 2013 ত প্ৰদান কৰা দামতকৈ কম হয়। মাটিৰ দাম/দৰ-দাম চূড়ান্তকৰণ এক সমিতিৰ জৰিয়তে সম্পন্ন কৰা হ'ব। এই ব্যৱস্থাৰ সৈতে অনুৰূপতা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ এখন সজাগতা সভাৰ আয়োজন কৰি পাৰে যি ক্ৰয়প্ৰিণ্ট গণনাৰ ভিত্তি/পদ্ধতিসমূহৰ সন্দৰ্ভত মাটিৰ মালিকসকলক নতুন আইনখনৰ ব্যৱস্থাসমূহ বুজাই দিয়া হ'ব লগত। যদিহে কোনো ৰাজ্য নিৰ্দিষ্ট ব্যৱস্থা থাকে তেন্তে সেই বিষয়ে জনোৱা হ'ব।</p> <p>ভূমি স্বচেষ্টামূলক দানৰ ক্ষেত্ৰত, তলত দিয়াসমূহ নিশ্চিত কৰা হ'ব:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ভূমি গৰাকী (সকল) ক ভূমি প্ৰদান কৰাৰ বাবে অনুচি চাপ দিয়া নহ'ব; • মাটিৰ হানিৰ বাবে যিকোনো বস্তুগত স্থানান্তৰ/স্থানচ্যুত হোৱাটো পৰিহাৰ কৰাৰ বাবে সকলো সম্ভৱ প্ৰচেষ্টা কৰা হ'ব। • যদিহে এনেদৰে সন্মত হয় তেন্তে এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ ভূমি দান কৰোঁতা সকলক 'অৰহিণা'ৰ বনিমিত 'কৃতজ্ঞতা' প্ৰসাৰিত কৰাটো সহজসাধ্য কৰি তুলি লাগিব। এইখিনিকৈ দাতা আৰু ইউটিলিটি-ৰ মাজত বুজাবুজি চুক্তিৰ আকাৰত নথিভুক্তকৰণ কৰা হ'ব আৰু তাৰ পাছত মাটিৰ গৰাকীস্বত্ব এইজিচিএল/এপিডিচিএল -ৰ নামলৈ স্থানান্তৰ কৰা হ'ব। • সকলোবোৰ ভূমি দান (তথা ক্ৰয়সমূহ) এখন সমিতিৰ পুনৰীক্ষণ/অনুমোদন ক্ৰমে সম্পন্ন কৰা হ'ব যিখন সমিতি ৰূপায়ণকাৰী সংস্থা আৰু অসম চৰকাৰ সহ বিভিন্ন শাখাৰ প্ৰতিনিধিসকলৰ দ্বাৰা গঠিত হ'ব। <p>যদিহে অস্বচেষ্টামূলক অধিগ্ৰহণৰ জৰিয়তে ভূমি আহৰণ কৰা হয় তেন্তে আৰএফচিটিএলএআৰআৰএ, 2013 ৰ ব্যৱস্থাসমূহ অনুসৰণ কৰা হ'ব। (বিশদ বিৱৰণৰ বাবে পৰিশিষ্ট-3 হিচাপে স্থাপন কৰা সামাজিক প্ৰৱন্ধন আৰু কাঠামোৰ অংশ- ক চাওঁক)</p>
--	--	---

ক্ৰমবি নং:	সম্ভাৱিত সমস্যাসমূহ	প্ৰৱন্ধন ব্যৱস্থাসমূহ
2	উপকেন্দ্ৰৰ বাবে মাটিৰ ব্যৱহাৰ সলনি কৰা আৰু জনসংখ্যাৰ স্থানান্তৰ কৰা	<p>উপকেন্দ্ৰ অৱস্থানৰ স্বভাৱগত নমনীয়তা আৰু খুবহেই কম পৰিমাণৰ মাটিৰ বাবে, এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ সম্পূৰ্ণৰূপে বসবাস কৰা এলাকোবোৰ পৰিহাৰ কৰে সয়েছে। উপকেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ বাবে জনসংখ্যাৰ কোনো স্থানান্তৰ পূৰ্বাংকন কৰা নাই।</p> <p>যদিওবা কস্টি-1 ৰ অন্তৰ্গত প্ৰস্তাৱিত কৰা উপকেন্দ্ৰৰ নৰ্ৰিমাণৰ বাবে ভূমি আহৰণ কৰাটো এক সমস্যা হয় তথাপিও এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ এনে ভূমি আহৰণ কৰাৰ চেষ্টা কৰি যত বস্তুগত স্থানান্তৰ/ স্থানচ্যুত হোৱাৰ সম্ভাৱনা পূৰ্বাংকন কৰা নহয়।</p>
3	টাৱাৰ/খুঁটাৰ বাবে মাটিৰ ব্যৱহাৰ সলনি কৰা আৰু জনসংখ্যাৰ স্থানান্তৰ	<p>বৰ্দ্ধমান আইন অনুসৰি, টাৱাৰ/খুঁটাৰ বাবে মাটি আৰু পথস্বত্ব আহৰণ কৰা নহয় আৰু নৰ্ৰিমাণ কাৰ্যৰ পাছত কৃষিকাৰ্য চলাই থাকিবলৈ দিয়া হয় আৰু এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ মাটিখিনি আহৰণ নকৰাকৈ মাটিৰ গৰাকীক সকলোবোৰ ক্ৰতৰি বাবে ক্ৰতপূৰণ প্ৰদান কৰে যত টাৱাৰৰ তলত থকা মাটিৰ ব্যয় অন্তৰ্ভুক্ত হয়। সয়েছে মাটিৰ ব্যৱহাৰ সলনি কৰা আৰু ফলস্বৰূপে হোৱা জনসংখ্যাৰ স্থানান্তৰ কৰাটো টি আৰু ডি প্ৰকল্পৰ ক্ৰমেত পূৰ্বাংকন কৰা হোৱা নাই।</p>
4	পথস্বত্ব	<p>টাৱাৰ আৰু পথস্বত্বৰ বাবে মাটি আহৰণ কৰা নহয় কাৰণ কৃষিকাৰ্য চলাই থাকিব পাৰে। অৱশ্যে, কৰ্ম সম্পাদন কৰাৰ সময়ত হোৱা যিকোনো ক্ৰতৰি বাবে সকলো প্ৰভাৱিত ব্যক্তি/সমুদায়ক প্ৰকল্পই সম্পূৰ্ণ ক্ৰতপূৰণ প্ৰদান কৰি লাগিব। সেই অনুসৰে, এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ ক্ৰতি হ্ৰাস কৰা আৰু অস্থায়ী ক্ৰতৰি বাবে ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু প্ৰভাৱিত হোৱা ব্যক্তিসকল আৰু/বা সমুদায় (বিশদ বৰিৰণৰ বাবে পৰিশিষ্ট-3 হিচাপে স্থাপন কৰা সামাজিক প্ৰৱন্ধন আৰু কাঠামোৰ অংশ- খ চাওঁক)ৰ সৈতে পৰামৰ্শ কৰি অস্থায়ী ক্ৰতৰি বাবে ক্ৰতপূৰণ পৰিকল্পনা (চপিটিডি) ৰ ৰূপত উপযুক্ত প্ৰৱন্ধন পৰিকল্পনা সূত্ৰবদ্ধ কৰিছে।</p>
5	জনজাতিৰ ওপৰত প্ৰভাৱ	<p>2011 লোকপিয়ল অনুসৰে অসমৰ জনসংখ্যা হৈছে 3,12,05,576। অনুসূচতি জনজাতি (এচটি)ৰ জনসংখ্যা হৈছে 38, 84,371 যাি ৰাজ্যখনৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ 12.4 শতাংশ হয়। বিশ্ব বংকৰ কাৰ্য সম্পাদন সম্বন্ধীয় নীতি আৰু আৰএফচিটিএলএআৰআৰএ, 2013 ৰ বিশেষ ব্যৱস্থাৰ অনুৰূপতা অনুসৰে এক জনজাতীয় লোক উন্নয়ন পৰিষ্কৃত কৰা হৈছে (বিশদ বৰিৰণৰ বাবে পৰিশিষ্ট-3 হিচাপে স্থাপন কৰা সামাজিক প্ৰৱন্ধন আৰু ফৰ্মেৰৰকৰ অংশ- গ চাওঁক)</p>

ক্ৰমিক নং:	সম্ভাৱিত সমস্যা সমূহ	প্ৰৱন্ধন ব্যৱস্থাসমূহ
6	লিংগ/মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ	আনুষ্টানিক আৰু অনানুষ্টানিক গোট পৰামৰ্শদানৰ দ্বাৰা মহিলাৰ জড়িততাৰ বিষয়ে পৰিকল্পনা কৰা হ'ব যাত্বে প্ৰকল্পটোৰ প্ৰস্তুতি আৰু প্ৰণয়নৰ সময়ত তেওঁলোকৰ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰা যাব।
7	নিৰ্মাণৰ সময়ত প্ৰভাৱিত কৰা গণ উন্নয়ন	এইজিচিএল/এপিডিচিএল -ৰ কাৰ্যসমূহ হ'ব স্বকালীন হয় আৰু নিৰ্মাণৰ সময়ত গণ বিকাশ অনুপ্ৰেৰিত নকৰা।
8	কৰ্মী/কৰ্মচাৰী/সমুদায়ৰ স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষা	নিৰ্মাণৰ সময়ছোৱাত প্ৰাপ্ত অধ্যৱসায় আৰু প্ৰয়োজনীয় নিৰ্দেশাৱলী/দগিদ্ৰশক নীতিৰ সৈতে অনুৰূপ হোৱাকৈ এক সুৰক্ষা পৰিকল্পনাৰ দ্বাৰা ঠিকাদাৰৰ জৰিয়তে কৰ্মী আৰু নিকটতম সমুদায়ৰ স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষাৰ দশিসমূহ প্ৰণয়ন কৰা হ'ব। এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ লাইনসমূহৰ বাবে সৰ্বোত্তম উপলব্ধ প্ৰযুক্তিবিদ্যা ব্যৱহাৰ কৰা আৰু ই স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষাৰ প্ৰতি কোনো বিপদজনকতাৰ কাৰণ নহয়।
9	খননৰ সময়ত যিকোনো পুৰাতাত্ত্বিক মানৱ নিৰ্মিত (প্ৰাচীন) সামগ্ৰী, বত্নভাণ্ডাৰ ইত্যাদিৰ "চান্স ফাইণ্ড" (সম্ভাৱিত বিচাৰি পোৱা) বা আৱিষ্কাৰ	সীমিত আৰু অগভীৰ খননৰ বাবে টি আৰু ডি প্ৰকল্পসমূহৰ ক্ষেত্ৰত এনে পৰিস্থিতিৰ সম্ভাৱনা যথেষ্ট কম হয়। অৱশ্যে, এনে কোনো সম্পদ বিচাৰি পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত এইজিচিএল/এপিডিচিএল -এ ভাৰতীয় গুপ্তধন অধিনিয়ম, 1878 -ৰ 1949 চনৰ সংশোধনী অনুসাৰে স্থাপিত প্ৰক্ৰিয়া অনুসৰণ কৰা যাব।
10	আন্তঃসংস্থা সমন্বয় বক্ষা কৰা	প্ৰকল্পটোৰ তত্ত্বাৱধান, সমীক্ষা আৰু দগিদ্ৰশনৰ বাবে ৰাজ্য/জিলা স্তৰত একক নিকাশসমূহ স্থাপন কৰা হ'ব।

□□□□□□ 6: □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

ক্ৰমিক ক নং	সাম্ভাৱ্য সমস্যা	প্ৰৱন্ধনৰ ব্যৱস্থাসমূহ
1	□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□□	AEGCL/APDCL-□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□ GIS/GPS □□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□ / □□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□ □□□□ / □□□□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□□□□□ □□□□□□
2.	□□ / □□□ □□□ □□□	□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□ □□-□□□□□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□ / □□□□□ □□□□□□□□□□□□□□

ক্রমিক নং	সাম্ভাব্য সমস্যা	প্ৰৱন্ধনৰ ব্যৱস্থাসমূহ
15.	□□□□ □□□ □□□ (SF ₆ □□□)	□□□□ SF6 □□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□, AEGCL/APDCL-□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□, □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□□□□/□□□ □□□□□□□□□□ (□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□) □□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□□

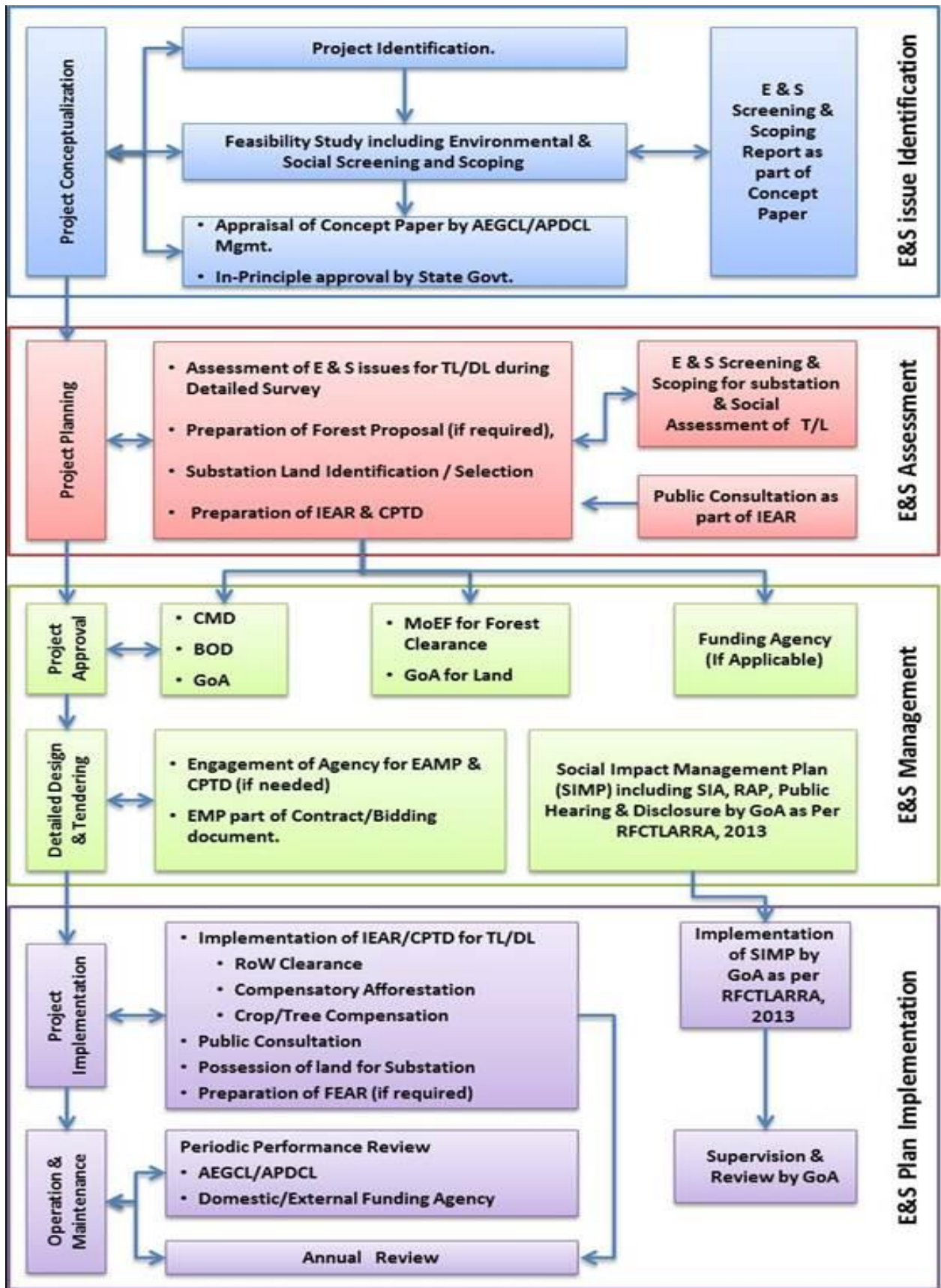
37 অন্যান্য সম্ভাব্য পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক সমস্যা/আশংকা আৰু সেইবোৰৰ প্ৰৱন্ধন এক ই.এম.পি.-ত (EMP) বৰ্ণনা কৰা, যাৰ এক চানকোঁ সাৰাংশৰ পৰিশিষ্ট-A ত দিয়া হৈছে। প্ৰকল্পটো কাৰ্যকৰী কৰাৰ সময়ত ইয়াক ৰূপায়ণ কৰা হ'ব। যিহেতু ই.এম.পি.-ৰ বহুতো ব্যৱস্থা ঠিকাদাৰে ৰূপায়ণ কৰে, ইয়াৰ সঠিক ৰূপায়ণ আৰু নৰীক্ষণ নিশ্চিত কৰাৰ বাবে ই.এম.পি. নবিদাৰ নথিপত্ৰৰ এক অংশ হয়।

**AEGCL/APDCL-□ □□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□ (□.□□.□□.□□. - ESPP)**

38 AEGCL/APDCL-য়ে সামগ্ৰিক পাৰিপাৰ্শ্বিক সামাজিক প্ৰৱন্ধন প্ৰক্ৰিয়া বৰ্ত্তি কৰিছে আৰু সেইবোৰক ইয়াৰ প্ৰকল্প চক্ৰত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে, ইয়াৰ কাৰ্যকলাপে পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ নাইকিয়া বা হ্রাস কৰা নিশ্চিত কৰিবলৈ ই. এণ্ড এছ. প্ৰৱন্ধন প্ৰক্ৰিয়াবোৰে প্ৰকল্প চক্ৰৰ আগতীয়া স্তৰত সংশ্লিষ্ট সমস্যাবোৰ চিনাক্ত কৰে আৰু পৰিহাৰ, নমিনতমকৰণ আৰু প্ৰতিকাৰৰ আদৰ্শৰ সৈতে দীৰ্ঘম্যাদী বৰ্ত্তিৰ মৌলিক দৰ্শন অনুসৰণ কৰে। এই তিনিটা নৰিদেশনামূলক আদৰ্শন প্ৰকল্পটোত একবোৰে আৰম্ভৰ পৰাই অৰ্থাৎ প্ৰকল্পৰ অৱধাৰণা আৰু পৰিকল্পনা স্তৰৰ পৰাই ব্যৱহাৰ কৰা হয়, পশু/পক্ষীৰ পথ, সুৰক্ষিত এলেকা, মানুহৰ বসতিস্থান আদি সহ অৰণ্য/ জৱৈবচৈতিৰ /পৰিস্থিতিক-সংবদনশীল ক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱাটো যিমান সম্ভৱ পৰিহাৰ কৰিবলৈ সৰ্বাধিক অনুকূল পথ বাছনিৰ বাবে বিভিন্ন বকৈলপকি লাইন পথ অধ্যয়ন কৰা। যদি প্ৰয়োজন/আৱশ্যক হয়, প্ৰভাৱ পৰিহাৰ/নমিনতম কৰাৰ বাবে অধিক ওখ স্তম্ভও প্ৰদান কৰা হয়। যদি ভৌগোলিক স্থিতিৰ বাবে এয়া অপৰিহাৰ্য্য হয় আৰু সংৰক্ষিত এলেকাৰে মাজৰে লাইন পাৰ হৈ যায় তেনেহ'লে প্ৰভাৱ মূল্যাঙ্কন কৰা আৰু এনে প্ৰভাৱ নমিনতম কৰা/প্ৰতিকাৰৰ ব্যৱস্থা পৰিকল্পনা কৰাৰ বাবে স্বতন্ত্ৰ সংস্থাৰ দ্বাৰা অতিৰিক্ত অধ্যয়ন সম্পাদন কৰা হ'ব। এনে মূল্যাঙ্কনৰ বাবে প্ৰস্তুত চৰ্তাৱলী [Terms of Reference (ToR)], যাক এক নৰিদেশিত পৰিস্থিতি/অৱস্থান/আশংকাৰ বাবে অনুকূলিত কৰিব পাৰি, প্ৰস্তুত কৰা হৈছে আৰু ইয়াক মুখ্য প্ৰতিবেদনৰ পৰিশিষ্ট - 19ত দিয়া হৈছে।

39 একদেৰে উপকেন্দৰৰ ভূমিৰ বাবে, AEGCL/APDCL-য়ে চক্ৰলিষ্ট (মুখ্য প্ৰতিবেদনৰ পৰিশিষ্ট - 16) অনুসৰি সংগ্ৰহ কৰা তথ্যৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি কৰিহোৱাটো সাম্ভাব্য অৱস্থান চিনাক্ত কৰে আৰু প্ৰতিটো অৱস্থানৰ বাবে এক বৰ্ত্তি অধ্যয়ন সম্পাদন কৰা হয়। এই বিশ্লেষণত বিভিন্ন অৱস্থান নৰিদেশিত দৰি বিবেচনা কৰা হয় য'ত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে আন্তঃগাঁথনিৰ সুবিধা যেনে প্ৰৱেশ পথ, ৰেলপথ, ভূমি প্ৰকাৰ অৰ্থাৎ চৰকাৰী, ৰাজহ, ব্যক্তিগত ভূমি, কৃষি ভূমি; সামাজিক প্ৰভাৱ যেনে প্ৰভাৱিত পৰিয়ালৰ সংখ্যা; আৰু ক্ৰমতপূৰ্ণ আৰু পুনৰসংস্থাপনৰ ব্যয়, দুয়োৰে বাবে প্ৰাপ্য ব্যৱস্থা কৰা উপযুক্ত আৰু সময়মতে পদক্ষেপৰ বাবে প্ৰকল্প চক্ৰত বৰ্ণনা কৰা পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰৱন্ধন প্ৰক্ৰিয়াটো চৰ্ত্তি-2ত দেখুওৱা হৈছে।

□□□□□ - 2: □□□□□□□□□□□□ □□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□

পারিপার্শ্বিক আৰু সামাজিক বৰিপদাশংকা মূল্যাঙ্কন

40 পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক বপিদাশংকা মূল্যাঙ্কন হৈছে AEGCL/APDCL-ৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰৱৰ্ত্তন বগনীতৰি এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ। বপিদাশংকা মূল্যাঙ্কন প্ৰক্ৰিয়াই ইয়াৰ বদিয়ে ট্ৰেন্সমিচন/বতিৰণ প্ৰকল্পবোৰত বৰ্ত্তমান মজুত থকা বপিদাশংকাবোৰ চিনাক্ত কৰে, আৰু ভৱিষ্যত সাম্ভাৱ্য বপিদাশংকাবোৰ অনুমান কৰে। ই হৈছে এক বজিঞনসন্মত প্ৰক্ৰিয়া য'ত ব্যয় লাভালাভ বিশ্লেষণ অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। AEGCL/APDCL-য়ে বকিশতি কৰা পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰৱৰ্ত্তন প্ৰক্ৰিয়াবোৰে এই বপিদাশংকাবোৰৰ গুণগত আৰু পৰমাণমূলক ভাৱমূল্যাঙ্কন কৰে, আৰু সেইবোৰৰ প্ৰাথমিকতা নৰিধাৰণ কৰে। প্ৰাথমিকতাকৰণৰ ওপৰত নৰিধাৰ কৰা, পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰৱৰ্ত্তন বকিল্পবোৰ বাছনি কৰা হয়। AEGCL/APDCL-ৰ বপিদাশংকা প্ৰৱৰ্ত্তন প্ৰক্ৰিয়াত অন্তৰ্ভুক্ত আছে বপিদাশংকাৰ প্ৰস্তুতি, বপিদাশংকাৰ প্ৰতিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতাৰ ভাগ-বতৰা (আন্তঃবৰ্ত্তন ব্যৱস্থা আৰু বীমাৰ জৰিয়তে)। বপিদাশংকা এটা ঘটাৰ ক্ৰমেৰত দায়বদ্ধতাৰোৰ তালিকা 7-ত দেখুওৱা হৈছে।

□□□□□□ 7: AEGCL/APDCL-□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□

মুখ্য ভূমিকা লওঁতা				
বপিদাশংকা	অসম চৰকাৰ	AEGCL/APDCL	ঠিকাদাৰ	বীমাকৰ্ত্তা
অন্য অনুরাধিতা				
➢ নিয়ামক	✓	✓	✓	-
➢ চুক্তিমূলক ²	-	-	✓	-
মুখ্য আশংকা যেনে নিৰ্মাণৰ সৈতে স্তম্ভ বাগৰি পৰা	-	✓	✓	✓
পাৰিচালন আৰু তহাৱাধানৰ সময়ত	-	✓	-	-
স্বাস্থ্যৰ ওপৰত প্ৰভাৱ ³ আদি	-	✓	-	-
অপ্ৰত্যাশিত ঘটনা				
➢ বীমাযোগ্য	-	-	-	✓
➢ বীমাযোগ্য -নহয়	✓	✓	-	-
সংশ্লিষ্ট সমাজসেৱকাৰী সংগঠনৰ অন্তৰ্ভুক্তি বহিষ্কাৰ	✓	✓	-	-
জনহিতৰপ্ৰাপ্তকাৰ	✓	✓	-	-

¹ নিয়ামক যেনে আইনী অনুমোদন অবহিনে বন/সংৰক্ষতি এলেকোত কাম কৰা।

² চুক্তিমূলক যেনে গছ কটা পৰহিাৰ কৰাৰ বাবে শ্ৰমকিক ইন্ধন যোগান, নশিাৰ সময়ত কাম নকৰা আদি চৰ্ত পালন নকৰা।

³ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত প্ৰভাৱ যেনে দীঘলীয়া সময় ধৰি বদিয়ে চুম্বকীয় ক্ৰমেৰ (EMF) সংস্পৰ্শলৈ অহা

ৰূপায়ণৰ ব্যৱস্থা

41 মানদণ্ড নিশ্চিত কৰিবলৈ আৰু ESPP-ৰ কাৰ্যকৰী ৰূপায়ণ সক্ষম কৰাৰ বাবে সাংগঠনিক প্ৰণালীবোৰ শক্তিশালী কৰিবলৈ, AEGCL/APDCL-য়ে প্ৰক্ৰিয়া আৰু কৰ্ম সংস্কৃতি নিৰ্ধাৰণ কৰি লাগিব যি ইয়াৰ সকলো কৰ্মচাৰীৰ সম্পূৰ্ণ অংশগ্ৰহণত প্ৰবেশ যোগাব। আৱণ্টতি লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে নিম্নলিখিতবোৰ নিশ্চিত কৰিব লাগিব:

- কৰ্পোৰেটে পৰিকল্পনা আৰু কৰ্পোৰেটে নিৰীক্ষণ গোট গ্ৰহণ কৰা কাৰ্যপ্ৰণালীৰ এক সুসংগত প্ৰণালী, যি সাংগঠনিক সকলো কাৰ্যকলাপ নিৰীক্ষণ কৰে।
- সকলো প্ৰকল্পৰ বাবে আন্তঃবিভাগীয় ধাৰণাৰ ওপৰত গুৰুত্ব, বিভাগীয় দায়বদ্ধতাৰ নিৰ্ধাৰণ আৰু কৰ্তৃত্বৰ বতিৰণ আৰু বিনিয়োগৰ যাব ফলত দ্ৰুত সঁহাৰি আৰু পৰিষ্কাৰ কৰাৰ গ্ৰহণ প্ৰাপ্ত হয়।
- ইয়াৰ সকলো কৰ্মক্ষেত্ৰত সম্ভৱ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ সময় নিৰ্ধাৰিত উচ্চ মানদণ্ডৰ সৰো সকলো সময়তে প্ৰদান কৰাৰ বাবে এক প্ৰতিশ্ৰুতি।

42 ESPP-ৰ প্ৰতি AEGCL/APDCL-ৰ প্ৰতিশ্ৰুতি এই ধাৰণাবোৰৰ সৈতে বৰ্ত্তি কৰিব লাগিব। ইয়াৰ ESPP-ৰ কাৰ্যকৰী ৰূপায়ণ নিশ্চিত কৰাৰ বাবে, AEGCL/APDCL-য়ে এইবোৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব:

- মুখ্য স্তৰবোৰত উপযুক্তভাৱে প্ৰশিক্ষিত কৰ্মচাৰী নিযুক্ত কৰি ESPP-ৰ ৰূপায়ণ শক্তিশালী কৰা;
- বিশেষজ্ঞ বাহ্যিক সংস্থাৰ সৈতে কাম কৰি আভ্যন্তৰীণ ক্ষমতা অধিক শক্তিশালী কৰা;
- পাৰিপার্শ্বিক আৰু সামাজিক সমস্যাৰোৰ মোকাবেলা আৰু প্ৰৱন্ধন কৰাৰ বাবে সংশ্লিষ্ট ক্ষেত্ৰত বিশেষজ্ঞ জ্ঞান থকা সমৰ্পিত কৰ্মচাৰী নিযুক্ত কৰা;
- ESPP-ৰ প্ৰতি আভ্যন্তৰীণভাৱে বা বাহ্যিক সংস্থাৰ জৰিয়তে সমীক্ষা কৰা।

43 ট্ৰেনিং/বতিৰণ প্ৰণালীবোৰৰ নিৰ্মাণ, পৰিচালনা, আৰু তত্ত্বাবধানৰ উপৰিও প্ৰয়োজনীয় সমৰ্থন সৰো প্ৰদান কৰাৰ বাবে কৰ্পোৰেটে কাৰ্যালয়ৰ সামগ্ৰিক দায়বদ্ধতা থাকিব।

43 NERPSIP-ৰ বাবে, প্ৰকল্পৰ ডিজাইন আৰু ৰূপায়ণৰ তত্ত্বাবধানৰ বাবে দায়িত্বপ্ৰাপ্ত ৰূপায়ণকাৰী সংস্থা হৈছে পাৰাগৰডি ৰাজ্যবোৰৰ সৈতে আলোচনা কৰি, ই নিম্নলিখিত ধৰণে এক স্তৰীয় প্ৰণালী স্থাপন কৰিছে:

- কেন্দ্ৰীয় প্ৰকল্প ৰূপায়ণ একক (CPIU)** - প্ৰকল্পৰ প্ৰস্তুতি আৰু ৰূপায়ণত সমন্বয় ৰখাৰ বাবে দায়বদ্ধ এক সংস্থা আৰু ই ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাৰ গুৱাহাটীৰ কাৰ্যালয়ত অৱস্থিত হ'ব। ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাৰ "প্ৰকল্প ভাৰ-প্ৰাপ্ত" আৰু প্ৰতিটো SPCU-ৰ মূৰব্বী CPIU-ৰ সদস্য হ'ব।
- ৰাজ্যিক প্ৰকল্প সমন্বয় একক (SPCU)** - প্ৰতিষ্ঠানৰ দ্বাৰা গঠন কৰা এক সংস্থা আৰু ৰাজ্যিক স্তৰত প্ৰকল্পটো প্ৰস্তুত আৰু ৰূপায়ণ কৰাৰ বাবে ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাৰ সৈতে সমন্বয় ৰখাৰ বাবে দায়বদ্ধ। ইয়াত প্ৰতিষ্ঠানৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ বিশেষজ্ঞ অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব আৰু AEGCL/APDCL-ৰ পৰা মুখ্য অভিযন্তাৰ তলৰ পদবীৰ নোহোৱা বিষয়া এজন ইয়াৰ মূৰব্বী হ'ব।
- প্ৰকল্প ৰূপায়ণ একক (PIU)** - ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাৰ দ্বাৰা গঠন কৰা এক সংস্থা, AEGCL/APDCL-ৰ পৰা ডিপুটিচেনত অহা সদস্য সহ, আৰু সমগ্ৰ ৰাজ্যতে প্ৰকল্প ৰূপায়ণৰ বাবে দায়বদ্ধ, ইয়াৰ কৰ্মচাৰী সকলক কৰ্মস্থানবোৰত বতিৰণ কৰা হ'ব আৰু SPCU/ CPIU-ৰ সৈতে নিকট সহযোগিতা ৰাখি কাম কৰিব। PIU-য়ে ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাৰ প্ৰকল্প-ভাৰপ্ৰাপ্তই মনোনীত কৰা ৰাজ্যিক স্তৰ "প্ৰকল্প প্ৰৱন্ধক"ৰ অধীনত কাম কৰিব। ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাৰ

কেন্দ্রীয় দল এটা CPIU-ত স্থায়ী ভাবে অৱস্থতি থাকবি আৰু ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাৰ অন্যান্য বিষয়াসকলে (প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা সহ) এই কেন্দ্রীয় দলৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি আহবি।

বিতাদ নম্বিতৰ্তি প্ৰণালী (GRM)

44 GRM হৈছে প্ৰকল্প ৰূপায়ণ, প্ৰকল্পৰ পৰিচালনা আৰু তত্বাৱধান স্তৰৰ এক অন্তৰ্নহিতি অংশ। প্ৰকল্পটোৰ বাবে বিবাদবোৰ নম্বিতৰ্তি কৰাৰ বাবে AEGCL/APDCL-য়ে জ্যেষ্ঠ বিষয়া/প্ৰকল্প প্ৰবন্ধক এজনৰ নেতৃত্বত বিবাদ নম্বিতৰ্তি সমিতি (GRC) এখন গঠন কৰবি। GRC-ত অন্তৰ্ভুক্ত থাকবি AEGCL/APDCL-ৰ সদস্য, স্থানীয় প্ৰশাসন, গাঁও পঞ্চায়তৰ সদস্য, প্ৰভাৱিত পৰিয়ালবোৰৰ প্ৰতিনিধি আৰু সমাজৰ পৰা নিৰ্বাচিত/মনোনয়ন আধাৰিত বাছনি কৰা সন্মানীয় ব্যক্তি, আৰু পঞ্চায়ত কাৰ্যালয় আৰু সংশ্লিষ্ট জিলা সদৰত ঘোষণা কৰা হ'বা অভিযোগ এটা প্ৰাপ্ত কৰাৰ 15 দিনৰ ভিতৰত ইয়াৰ আলোচনা/সমাধানৰ বাবে GRC-ৰ বৈঠক আয়োজিত কৰা হ'বা GRC-য়ে অভিযোগ প্ৰাপ্ত কৰাৰ 30-45 দিনৰ ভিতৰত ইয়াৰ সিদ্ধান্ত ঘোষণা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰবি। যদি তেওঁলোক GRC-ৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত সন্তুষ্ট নহয় তেওঁলোকে সমাধানৰ বাবে AEGCL/APDCL কৰ্পোৰেটে কাৰ্যালয় / জিলা উপায়ুক্ত / আদালতৰ ওচৰ চাপবি পাৰে।

45 ট্ৰেন্সমিচন/বিতৰণ লাইনৰ ক্ষেত্ৰত, গছ আৰু শস্য ক্ষতিপূৰণ প্ৰক্ৰিয়াত GRM অন্তৰ্ভুক্ত থাকে য'ত প্ৰকৃত ক্ষতিৰ মূল্যাঙ্কনৰ আধাৰত প্ৰভাৱিত ব্যক্তিসকলক ৰাজহ বিষয়াসকলৰ দ্বাৰা জাননী জাৰী কৰাৰ পছিত তেওঁলোকৰ অভিযোগ দাখলি কৰাৰ এক সুযোগ প্ৰদান কৰা হয়। উপকেন্দ্রৰ বাবে (য'ত ভূমি অধিগ্ৰহণ কৰা হয়) - RFCTLARRA, 2013-ৰ অধীনত GRM হৈছে এক অপৰিহাৰ্য অংশ। SIA-ৰ মুখ্য ফলাফলবোৰ প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে, ফলাফলবোৰৰ ওপৰত মতামত প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে আৰু চূড়ান্ত দস্তাবেজত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ অতিৰিক্ত তথ্য আৰু মতামত বিচাৰাৰ বাবে ৰাজহুৱা শুনানি আয়োজিত কৰা হ'বা RFCTLARRA, 2013-ৰ অধীনত ইয়াৰ বিতং প্ৰক্ৰিয়া দিয়া হৈছে। SIMP ৰূপায়ণৰ সময়ত AEGCL/APDCL-য়ে ৰাজ্যিক কৰ্তৃপক্ষ আৰু জিলা প্ৰশাসনৰ সৈতে নিকট সহযোগিতা ৰাখবি।

